

de
uitlaat

de **Uitlaat**

personeelsorgaan
van de
n.v. Koninklijke
Paketaan-
Maatschappij

10de jaargang no. 6
Juni 1955

Overneming van tekst en
illustraties alleen geoor-
loofd met bronvermelding

*

Alle stukken „de Uitlaat”
betreffende te adresseren
aan: de Redactie van
„de Uitlaat”
p/a n.v. K.P.M.
Medan Merdeka Timur 5
Djakarta

*

Dit nummer bevat o.a.:
Directeur Harinek onder-
scheidend

*

De „van Cloon” liep van
stapel

*

De Nederlandsche Reeder-
Vereeniging vierde gouden
jubileum en ontving prae-
dicaat „Koninklijke”

*

Collectieve verzekering in
Nederland

*

Die „Ryke Reeder” in
een nieuw toneelstuk

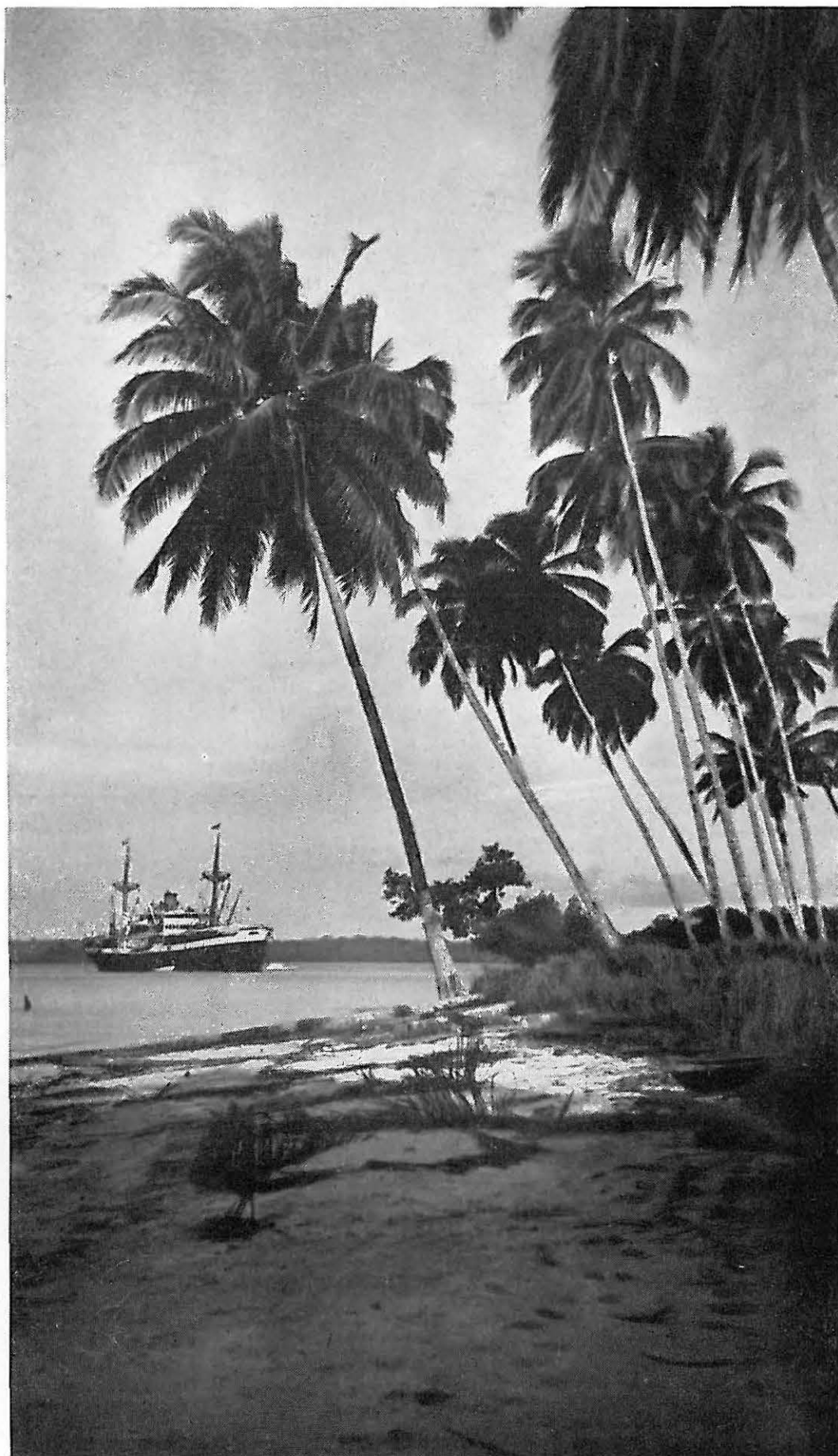
Bij de foto's:

Op de frontpagina een
foto, gemaakt tijdens de
„Ophir”-cruise door Foto-
studio Frans Bodmer te
Djakarta: de „Ophir” op
de rede van Bau-Bau
(Buton).

*

Op de achterpagina van
de omslag: het laden
van karbouwen te Kempo
(Sumbawa). Deze foto werd
gemaakt door gezagv. H.
Meyer.

Druk: n.v. Visser & Co.
Djakarta.

Dit is de beste foto van de maand: het ms. „Kaloekoe” op de rede van Pulo Tello (voor Sumatra's Westkust). Deze foto werd gemaakt door gezagvoerder H. Zeylstra, die hiervoor de uitgeloopte prijs van Rp. 50,— ontvangt.

Op 6 Juni 1955
herdenkt Mr W. A. J. Lucas,
directeur in Nederland, de dag waarop
hij voor 25 jaren bij de K.P.M. in dienst trad.

Mr W. A. J. Lucas

Geboren te Hengelo op 3 Augustus 1902, kwam de heer Lucas na volbrachte studie aan het Gymnasium en de Universiteit te Utrecht, in de tweede helft van 1929 in opleiding bij de K.P.M. en begin 1930 ook korte tijd bij Ruys & Co. te Amsterdam.

Hij vertrok naar Indonesië per m.s. „Johan van Oldenbarnevelt” in Mei 1930 van Genua naar Batavia, waar hij op 6 Juni 1930 formeel als employé in dienst van de K.P.M. kwam.

Na de maatschappij achtereenvolgens te Surabaia en Djakarta (Vervoer en P.Z.) gediend te hebben, werd de heer Lucas overgeplaatst naar Durban. Vandaar kwam hij in December 1936 via Zuid-Amerika met verlof naar Nederland.

Na terugkeer van verlof werd hij aanvankelijk op het Hoofdkantoor te Djakarta, afdeling Afrika Lijnen en vervolgens te Singapore geplaatst.

Daarop volgde wederom overplaatsing naar Durban, vanwaar hij begin April 1942 naar Bombay vertrok ter assistentie van nu wijlen de heer Ter Braake, bij de oorlogsadministratie van de daar gebaseerde K.P.M.-schepen.

Per 1 Januari 1939 werd de heer Lucas benoemd tot hoofdemployé en per 1 Januari 1945 aangesteld tot adjunct-chef.

Gedurende de oorlog bleef de heer Lucas in Bombay. In Juni 1946 vertrok hij vandaar naar Europa, en met ingang van 1 September 1946 werd hij in de formatie van het Amsterdam-kantoor opgenomen, aanvankelijk ter assistentie van de directie, later, per 1 Januari 1948, als Chef Algemene Dienst.

Van 1 Januari 1949 tot ultimo 1954 fungeerde hij tevens als secretaris van de Raad van Bestuur.

Van 16 December 1953 tot ultimo April 1954 maakte de heer Lucas een dienstreis naar het Verre Oosten.

Per 1 Januari 1955 volgde zijn benoeming tot lid van de Directie in Nederland.

Niet het minst waarschijnlijk door zijn gevarieerde loopbaan bij de K.P.M., veelal in het buitenland, onderscheidt de heer Lucas zich door een brede visie en een vlot, doch daarom niet minder gedegen, oordeel, waardoor het uiterst prettig werken met hem is.

Van deze plaats zij de heer Lucas namens het gehele personeel, zowel in als buiten Europa, hartelijk gelukgewenst met zijn jubileum.

Dat het hem gegeven moge zijn nog vele jaren als Directeur in Nederland in het belang van onze maatschappij werkzaam te mogen blijven.

Directeur Harinck onderscheiden

Benoemd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau

Het heeft Hare Majesteit Koningin Juliana behaagd om op 30 April jl. Directeur H. Harinck te benoemen tot Officier in de Orde van Oranje Nassau.

In verband met deze hoge onderscheiding vond op Zaterdagmiddag 30 April ten Hoofdkantore een druk bezochte receptie plaats. In de rijkelijk met bloemstukken getooide kamer van de President-Directeur hadden zich vele genodigden verzameld om de zo juist gedecoreerde Directeur hun gelukwensen aan te bieden. Practisch alle chefs van dienst en adjunct-chefs van het Hoofdkantoor en het Priok-agentschap, de meesten vergezeld van hunne dames, waren aanwezig; de vloot was vertegenwoordigd door enkele gezagvoerders en hoofdwerktuigkundigen van de op die dag binnenliggende schepen, terwijl ook verschillende persoonlijke vrienden van de familie Harinck van hun belangstelling blijk gaven.

Nadat de Hoge Commissaris der Nederlanden in diens ambtswoning de heer Harinck de Koninklijke onderscheiding had uitgereikt, begaf onze Directeur zich naar het KPM-hoofdkantoor. Nadat de heer en mevrouw Harinck de kamer van de President-Directeur hadden betreden, sprak mr De Koe als volgt:

„Het is nog maar iets langer geleden dan vier maanden, dat ik de aangename taak had om namens de Raad van Bestuur aan mijn voorganger, de heer Iken, de gouden Paketvaart-medaille te mogen uitreiken en reeds vandaag heb ik wederom het grote voorrecht om, als eerste van u allen, de heer Harinck geluk te mogen wensen met zijn benoeming tot Officier in de Orde van Oranje Nassau, welke benoeming Hare Majesteit de Koningin, ter gelegenheid van Haar zesenvestigste verjaardag, aan hem heeft verleend”.

Hierna wendde mr De Koe zich rechtstreeks tot de heer Harinck en vervolgde:

„Op gevaar af dat je me zult verwijten, dat ik jouw bijzondere kwaliteiten en capaciteiten, die tot deze benoeming toch in de eerste plaats aanleiding zijn geweest, ietwat verklein, wil ik niet nalaten hier te stellen, dat ik deze onderscheiding mede zie als een waarderend oordeel van de Nederlandse Regering, niet alleen over het werk van de K.P.M., maar ook van de gehele Nederlandse koopvaardijvloot, voorzover zij in Indonesië opereert.

De Orde van Oranje Nassau is ingesteld tot een vererende onderscheiding

van die Nederlanders, die zich jegens de Koningin en de Staat of jegens de maatschappij op bijzondere wijze verdienstelijk hebben gemaakt. Maar ook indien in het instellingsbe-sluit

van deze orde inplaats van of het woord en had gestaan, twijfel ik er niet aan, dat de onderscheiding, die je heden hebt ontvangen, aan jou zou zijn toegekend. Hierbij zie ik jouw arbeid voor de Paketvaart in het bijzonder als een zeer verdienstelijk werk jegens de Staat en de Koningin.

Wat jouw werk bij de Paketvaart aangaat, herinner ik er aan, dat er het vorig jaar, ter gelegenheid van je 25-jarig jubileum in „de Uitlaat” een zeer waar-

De bovenste foto werd gemaakt tijdens de toespraak van mr De Koe, V.l.n.r.: President-Directeur mr D.F. de Koe en Mevrouw en de Heer Harinck.
Op de onderste foto: Directeur Harinck beantwoordt de toespraak van de heer De Koe.

(foto's: Studio Tong & Tim)

derend artikel over jou heeft gestaan. Uitdrukkingen als realiteitszin, kundigheid, oorspronkelijkheid enz. zijn daarin gebruikt om duidelijk te maken, welk een belangrijke plaats jij in de Pa-ketvaart inneemt.

Door een zekere indiscretie ben jij te weten gekomen, dat bedoeld artikel van mij afkomstig was en je hebt mij toen laten weten dat je het niet met mij eens was en het te mooi vond klinken. Ik wil hier uitdrukkelijk zeggen dat ik niets terugneem van die woorden en ik ben ervan overtuigd, dat alle KPM-ers, die hier aanwezig zijn, het in dit opzicht met mij eens zullen zijn.

In het maatschappelijke leven in In-donesië en in het bijzonder in Djakarta, bestrijken jouw activiteiten een zeer uitgebreid areaal. Je werk in de Onder-nemersbond, bij de C.S.W.O., de V.H. W.I. en de S.N.O., om mij tot een aan-tal voorbeelden te beperken, toont dit aan. Je bekleedt in deze organisaties niet alleen bestuursfuncties, maar daur-naast doe je ook in verschillende sub-commissies van deze organisaties met animo en overtuiging veel en belangrijk werk en ik geloof dat, wanneer je bin-nenkort voorgoed uit dit land zult zijn weggegaan, men nog eens te meer zal ondervinden hoeveel werk je in deze verschillende functies hebt verricht.

Dames en heren, ik verzoek u thans met mij een dronk uit te brengen op de jongste Officier in de Orde van Oranje Nassau in ons midden".

Nadat alle aanwezigen aan de uitno-diging van mr De Koe hadden gevolg gegeven en hun glas hadden geleefd, nam de heer Harinck het woord.

Hij zei o.a. het ook ditmaal niet ge-heel met zijn collega eens te kunnen zijn, daar hij, naar zijn smaak, ook thans sterk had overdreven. Hij be-greep echter wel, dat dit bij dergelijke gelegenheden nu eenmaal onvermijde-lijk is, doch hij stelde er prijs op te ver-klaren, dat hij zich hiervan volkomen bewust was en dus de hem toegezwaaide lof slechts met het bekende korreltje zout kon aanvaarden. Niettemin wilde hij de heer De Koe van harte danken voor de sympathieke wijze waarop hij hem had toegesproken.

Hij wilde verder nog eens terdege onderstrepen, dat de onderscheiding, die hij had gekregen, in de allereerste plaats uitdrukkelijk moest worden ge-zien als een blijk van grote waardering van de Nederlandse Regering voor dat-gene, wat de K.P.M. en de Nederlandse Scheepvaart in Indonesië in het alge-meen voor Nederland betekent, m.a.w. het is een waardering voor het werk dat door ons gezamenlijk wordt verricht.

Op 15 Mei jl., de dag waarop Directeur J.F.P. de Geus zijn vijftigste geboortedag herdacht, maakte onze fotograaf bovenstaande foto van de jarige in zijn werkkamer.

Nadat de heer Harinck nog de grote steun van zijn vrouw had gememoreerd die hiermede een belangrijk aandeel had gehad in datgene wat hij had bereikt, verzocht hij de aanwezigen een heil-dronk te willen uitbrengen op Hare Majesteit de Koningin.

Nadat door alle aanwezigen eerst een spontaan driewerf hoera was uitge-bracht op Koningin Juliana, werden de glazen opnieuw geheven, waarna een ieder in de gelegenheid werd gesteld om de heer en mevrouw Harinck geluk te wensen. Men bleef daarna, onder het genot van een koele dronk, nog gerui-me tijd gezellig bijeen.

De provincie Utrecht kan de gehele wereldbevolking opnemen.

Verschiedene internationale organi-saties hebben zich onlangs beziggehouden met het vaststellen van het totaal aantal mensen, dat op het ogenblik de wereld bewoont. Dat de verkregen ge-tallen absoluut juist zijn, kunnen we niet verwachten, want een bevolkings-register is nog lang niet overal inge-voerd. De telling leverde een totaal op van ongeveer 2400 miljoen zielen.

Meer dan de helft, namelijk 1270 mil-lioen, woont in Azië, de Sovjet-Unie niet meegerekend. China met zijn naar schatting 465 miljoen mensen bezit de grootste bevolking van alle landen ter wereld. Europa (zonder de Sovjet-Unie) telt ruim 396 miljoen zielen en is daarmee het dichtst bevolkte werelddeel.

De Sovjet-Unie zelf heeft ongeveer 194 miljoen inwoners. In Noord Amerika slijten 216 miljoen mensen hun leven, in Zuid-Amerika ruim 111 miljoen. Het „zwarte" werelddeel heeft bijna 200 miljoen bewoners.

De meeste ruimte hebben de ongeveer 8 miljoen Australiërs tot hun beschik-king. Hier woont op elke vierkante kilometer slechts één mens. De Neder-landers wonen met meer dan 300 men-sen op een even groot gebied.

Wanneer we alle mensen van de ge-hele wereld bij elkaar zouden trom-melen en er op één vierkante meter twee neerzetten, dan beslaat die mensen-massa een oppervlak van ongeveer 1200 vierkante kilometer. We zouden ze met gemak een plaatsje kunnen geven in Neerlands' kleinste provincie: Utrecht!

Er blijft dan zelfs nog genoeg ruimte over om duizenden sportvelden aan te leggen!

(uit: „Wereld")

GELUK

Iemand gelukkig maken is niet zo moeilijk, maar wij willen al-tijd gelukkiger zijn dan de ande-re mensen en dat is wèl moeilijk.

Want wij geloven nu eenmaal, dat anderen gelukkiger zijn dan zij zijn.

Montesquieu

De „Van Cloon“ liep van stapel

Krijgt Baanhoekspoorbrug bij Sliedrecht binnenkort beweegbaar gedeelte?

Maandagmiddag 4 April om klokslag 5 uur hakte Mevrouw Van Rappard-baronesse van Hardenbroek, de echtgenote van Gorinchem's burgemeester, met het zilveren bijltje het witte koord door en toen lag het ms. „Van Cloon“ los op een der hellingen van Bijker's Aannemingsbedrijf. Dadelijk daarop wierp zij de fles champagne tegen de boeg aan, een grote schuimvlek achter latend. De „Van Cloon“ gleed, eerst langzaam, gestadig sneller rustig van stapel. Sirenen loeiden en schepen lieten hun fluiten horen om K.P.M.'s nieuwste aanwinst te verwelkomen in haar element.

Eer voor de werf en voor Gorinchem.

Statig en fraai was de „Van Cloon“ van de helling gegleden. Velen waren gekomen om getuige te zijn van dit moment; het was ook op een uur, dat men gemakkelijker dan anders aanwezig kon zijn, en allen staarden het schip na. Een schuchter voorjaarszonnetje overgoot dit tafereel. Iedereen feliciteerde iedereen met deze vlotte stapelloop en toen begaven de genodigden zich naar het ontvangstlokaal, waar de directeur van de werf, de heer Huizinga, allen welkom heette. Hij wees er op, dat de „Van Cloon“ er een was van een serie van drie (een zusterschip van de „Van Noort“ en de „Van Neck“), waarvan de andere twee reeds zijn gebouwd door de werf van Boele te Bolnes. Tevens is dit schip het derde, dat voor rekening van de K.P.M. bij Bijker's Aannemingsbedrijf n.v. te Gorinchem wordt gebouwd. Spreker dankte hierna mevrouw Van Rappard voor haar bereidwilligheid om het schip tewater te willen laten en het te dopen. Dit noemde de heer Huizinga niet alleen een eer voor de werf, maar voor geheel Gorinchem.

Binnenkort Baanhoekbrug bij Sliedrecht geen hindernis meer?

Nog steeds, zo vervolgde spreker, vormt de Baanhoekbrug een hindernis voor de zeeschepen, die gebouwd worden door de werven, die er ten Oosten van liggen. Ook voor de „Van Cloon“ (net als destijds in Juni '54 voor het ms. „Schouten“) zal waarschijnlijk een deel worden uitgenomen. Dit is echter niet vol te houden en een schip telkens van de bovenbouw te ontdoen om het er onderdoor te laten varen is niet economisch.

De heer Huizinga was echter zeer verheugd, dat hij kon mededelen, dat de plannen, om de Baanhoekbrug van een hefbaar gedeelte te voorzien, thans in een zover gevorderd stadium verkeren, dat wellicht binnenkort met de uitvoering hiervan kan worden overge-

gaan. Dan zal deze brug geen beletsel meer voor de zeeschepen vormen.

Tot de Directeur in Nederland van onze maatschappij, Jhr. Backer, richtte spreker woorden van dank voor het verlenen van deze opdracht. Op 10 Juli a.s. hoopt men het schip naar Rotterdam te kunnen overbrengen.

Een tunnel onder de Merwede

Jhr. Backer was mevrouw Van Rappard zeer dankbaar, omdat zij het schip een naam had willen geven. Dit is in scheepvaartkringen altijd van groot belang. Van Cloon was geen zeevaarder geweest, doch hij was een koopman uit de 17de eeuw en liet vele schepen voor zich varen. Derhalve was hij zo nauw aan de zeescheepvaart verbonden, dat het gerechtvaardigd is zijn naam aan dit schip te verbinden. Daarbij heeft de K.P.M. in 1912 al eens een Van Cloon gehad, doch die is in de laatste oorlog

door de Japanners in brand geschoten. Het is een gewoonte van de verschillende reders om dan zo'n naam weer te verlenen aan een nieuw schip.

Aan de heer Huizinga deelde Jhr. Backer mede, dat het hem en de maatschappij een groot genoegen was nu het derde schip bij de Gorcumse werf te hebben laten bouwen. De „Waingapoe“ was de eerste, toen volgde de „Schouten“ en thans de „Van Cloon“. Het was begrijpelijk dat Jhr. Backer ook met belangstelling uitziet hoe de brug bij Gorinchem zal worden. Of hier ook een beweegbaar deel in zal komen? Spreker hoopte, dat Gorinchem het voorbeeld van Amsterdam zou volgen, door het leggen van een tunnel onder de Merwede door, dan had de scheepvaart nergens meer last van.

Hartelijk dank.

Mevrouw van Rappard meende, dat het wellicht niet de gewoonte was, dat ook zij, die een schip tewater heeft gelaten, het woord voert. Zij kon toch niet nalaten haar dank te betuigen voor de eer, die haar die dag te beurt was gevallen. Deze gebeurtenis had een grote indruk op haar gemaakt en zij was blij, dat zij de heer Huizinga het „jawaord“ niet had onthouden, toen hij haar had gevraagd dit schip te willen kappen. Zij noemde het eervol voor alle Gorcumers dat deze handeling in Gorcumse handen was gebleven.

Tevens sprak mevrouw Van Rappard haar grote erkentelijkheid uit voor het fraaie geschenk dat zij ter herinnering aan deze dag had ontvangen.

Met het zilveren bijltje hakte Mevrouw Van Rappard het witte koord door.....
In het midden op de voorgrond een noodzakelijk attribuut bij de doop van een schip:
de fles champagne.

Zonder scheepvaart zou Nederland zijn door zijn ligging bepaalde historische taak nimmer kunnen volvoeren.

Uw vereniging nu, mijnheer de voorzitter, heeft er krachtig toe bijgedragen die Nederlandse scheepvaart als eenheid in verscheidenheid de goede koers te doen houden en ook op internationaal terrein haar rol te laten spelen.

Grote invloed hebben uw deskundige adviezen gehad op binnenlands wetgevend terrein en bij het tot stand komen van internationale verdragen.

Uw vereeniging deed meer. In de crisisjaren na 1929 zijn door samenwerking van regering en reders in de Benas tal van rederijen voor de ondergang behoed.

En deze samenwerking tussen u en de regering heeft zich op tal van punten herhaald in de moeilijke jaren na de jongste oorlog, toen het voor Nederland een kwestie van „to be or not to be” was om opnieuw en zo snel mogelijk te varen.

Ik zal niet meer punten van activiteit vermelden. U kent ze beter dan ik. Ik wil volstaan met deze samenvatting:

De Nederlandsche Reedersvereniging is de samenwerking van een groep typisch Nederlandse ondernemers. Nu zij een halve eeuw haar nationale arbeid heeft verricht, is er reden tot vreugde en dankbaarheid.

Die dankbaarheid kan ik hier onder woorden brengen door mede te delen en u allen daarmede geluk te wensen, dat Hare Majesteit de Koningin besloten heeft aan de Nederlandsche Reedersvereniging het praedicaat „Koninklijke” te verlenen.”

Na de toespraak van de Prins werd nog door verschillende andere sprekers het woord gevoerd, o.a. door Z. Ex. Mr. J. Algera, Minister van Verkeer en Waterstaat; Mr. J. J. Oyevaar, bestuurslid K.N.R.V.; Mr. D. A. Delprat, buitengewoon bestuurslid K.N.R.V. en Voorzitter van de Raad van Bestuur der K.P.M.; de heer B. E. Ruys, voorzitter der K.N.R.V. en Sir Collin Anderson, President of the International Chamber of Shipping.

Het feit dat Prins Bernhard Beschermheer van de K.N.R.V. was geworden, was in een prachtige oorkonde vastgelegd.

De vlaggenparade op het Gevers Deynootplein en de plechtigheden in de grote zaal van het Kurhaus te Scheveningen vormden tezamen een stijlvolle en waardige herdenking van het 50-jarige bestaan der N.R.V., thans Koninklijke Nederlandsche Reedersvereniging.

Hieronder volgen nog enkele flitsen uit de gehouden redevoeringen:

Vlaggenparade op het Gevers Deynootplein te Scheveningen. Onze maatschappij-vlag is duidelijk zichtbaar. (foto: Friezer-Meijer — Den Haag)

„De omstandigheden hebben zich thans grondig gewijzigd. Het is niet langer de Nederlandse vlag alléén, die op de zeeën het meest gezien wordt, zoals in vroeger tijden wel eens het geval is geweest. Wij moeten thans met een bescheidener plaats genoegen nemen.

Er is veel veranderd sinds de gouden eeuw. Maar wat ondanks alles blijft en moet blijven dat is dit, dat wij onze volkskracht, ook onder de huidige omstandigheden, moeten verwerkelijken en dan blijft de zee een zo bij uitstek geschikt terrein om onze bekwaamheden tot gelding te brengen”.

Zijne Excellentie Mr. J. Algera, Minister van Verkeer en Waterstaat.

„De geschiedenis van ons volk, is de geschiedenis van de strijd tegen het water, de vijand die ons land de laatste jaren bijzonder zwaar geteisterd heeft. Het water is echter én vijand én vriend, want de zeevaart is de bron van welvaart die voor ons land zal blijven vloeien, zolang er nog kloeke zeelui en ondernemende reders zijn. De zee is de arena van de kracht en de ondernemingszin der maritieme volkeren, en de wieg hunner vrijheid”.

Mr. J. J. Oyevaar,
Bestuurslid K.N.R.V.

(zie volgende pagina)

„Techniek en financiën zijn twee facetten van een bedrijf, waarvan een derde, de manpower, zeker het meest belangrijke is. Meer dan in enig ander bedrijf, biedt de scheepvaart de man, soms ook de vrouw, gelegenheid tot zelfstandigheid. Dit geldt vanzelfsprekend de opvarende, die reeds op jeugdige leeftijd, in welhaast elke rang aan boord, verantwoordelijkheid draagt in een mate, welke aan de wal niet voorkomt. Dit betreft ook, niet overal op dezelfde wijze, de jongelui en de ouderen, welke aan de wal contact onderhouden tussen schip en wal, of tussen de walorganisatie der rederij en de handel.

Wanneer wij over dit personeelsvraagstuk onze gedachten laten gaan en vergelijkingen trachten te treffen tussen 1905 en nu, dan kunnen wij slechts vermeld staan, en ook verheugd zijn, over alle wijzigingen, welke zich in die tijd als evolutie, niet als revolutie, voltrokken.

De groeiende vloot bracht een naar verhouding sterker uitgroei van de kantoren aan de wal mede, een bewuste organisatie kwam tot stand op sociaal gebied, moderne opvattingen deden ook hier hun intrede, hoe moeilijk dat met een groot aantal, over de wereldzeeën rondzwervende eenheden, ook was.”

Mr. D.A. Delprat,
buitengewoon bestuurslid
K.N.R.V. en Voorzitter Raad van
Bestuur der K.P.M.

„Ik spreek de hoop uit, dat de Koninklijke Nederlandsche Reedersvereniging, nu staande onder de hoge bescherming van Uwe Koninklijke Hoogheid, haar nuttig werk tot in verre toekomst in vrede zal mogen blijven voortzetten, tot nut van de Nederlandse zeevaart als een der belangrijkste bronnen van Nederlands welvaart en daarmee tot heil van de gehele Nederlandse natie”.

Uit het slotwoord van de heer B.E. Ruys
voorzitter K.N.R.V. en Ondervoorzitter
Raad van Bestuur der K.P.M.

v.l.n.r.: Z. Exc. Mr. J. Algera, Minister van Verkeer en Waterstaat; Mr. J.J. Oyeveaar, Lid van de Raad van Commissarissen N.V. Phs. van Ommeren; B.E. Ruys, Voorzitter Koninklijke Nederlandsche Reedersvereniging en Ondervoorzitter Raad van Bestuur der K.P.M.; W.N.H. v.d. Vorm, Voorzitter Raad van Bestuur voor de Zeevaart, Directeur Holland-Amerika Lijn; Mr. D.A. Delprat, Directeur S.M.N. en Voorzitter Raad van Bestuur der K.P.M.

(foto : Friezer-Meljer — Den Haag)

Het Bestuur van de
NEDERLANDSCHE REEDERSVEREENIGING
te GRAVENHAGE
heeft ter gelegenheid van het vijfzigjarig bestaan
der vereniging opgedragen aan

Zijne Koninklijke Hoogheid

de Prins der Nederlanden

het Beschermheerschap, in hetwelk Hij, hetzelve
aanvaard hebbend, is bevestigd de vijfentwintigste
van de maand Februari van het jaar 1955.

Mer herinnering aan deze voor onze vereniging
vreugdevolle gebeurtenis moge het Bestuur
Zijne Koninklijke Hoogheid deze

OORKONDE

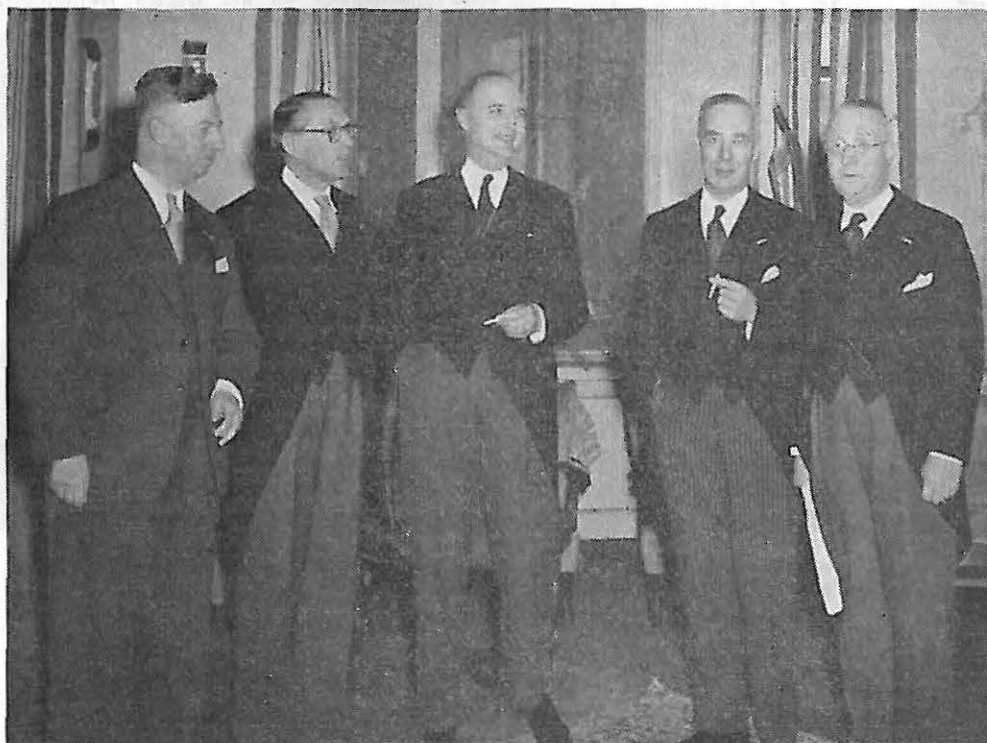
overhandigen.

Voorzitter

B. E. Ruys

Secretaris

H. van der Vorm

Collectieve ziekte-verzekering in Nederland

Wij behoeven niemand te vertellen, dat de kosten, die gemaakt moeten worden in geval van ernstige ziekte, een budget geheel en al in de war kunnen brengen. Het is dan ook begrijpelijk, dat zij, die niet verplicht verzekerd zijn volgens de bepalingen van het ziekenfondsenbesluit, zich afgevraagd hebben, of zij zich tegen dat risico niet vrijwillig kunnen verzekeren.

Indedaad zijn er een aantal verzekeringsmaatschappijen, die verzekeringen afsluiten tegen de kosten van ziekenhuisverpleging, operatie, opname in een sanatorium e.d.

Voor de verzekerde wordt een dergelijke verzekering aantrekkelijker, als hij deze gezamenlijk en in vereniging met een aantal andere belanghebbenden kan sluiten, omdat de maatschappijen een vrij sterk gereduceerde premie noteren voor een collectieve verzekering.

Op het kantoor van de K.P.M. te Amsterdam heeft een aantal leden van het personeel zo'n collectieve verzekering gesloten en nu dit contract ruim een jaar loopt, hebben wij onderzocht of de mogelijkheid bestaat, dat de in Nederland verblijvende gezinnen van de in Indonesië werkzame K.P.M.-ers zich bij die verzekering aansluiten.

Die mogelijkheid bestaat. Deze kwestie is in verband met verschillende bepalingen van de Nederlandse sociale verzekeringswetten in de eerste plaats van belang voor:

de in Nederland wonende gezinnen van de leden van het walpersoneel, die buiten Europa werkzaam zijn,

en voor

de in Nederland wonende gezinnen van dië leden van het varende personeel, wier gage méér dan f 6000.— per jaar bedraagt.

Aan bedoelde gezinnen wordt door ons binnenkort een mededeling gedaan over onze collectieve verzekering. Wij kunnen ons voorstellen, dat de dames in Nederland hierover aan hun resp. echtgenoten in Indonesië schrijven.

Als inleiding van die correspondentie mogen wij u dit stukje ter lezing aanbieden.

Volledigheidshalve zij hierbij aangekend, dat gepensioneerde leden van het K.P.M. personeel, die niet ouder zijn dan 55 jaar, zich eveneens bij deze verzekering kunnen aansluiten.

J. L. Nanninga

p/a Afd. Arbeidszaken

N.V. Koninklijke Paketvaart-Maatschappij
Amsterdam.

Een gezellige avond in het Logeergebouw

O
R
A
N
J
E
B
A
L

30 April 1955

In verband met de verjaardag van H.M. Koningin Juliana werd op 30 April in het Logeergebouw het traditionele Oranje-bal gegeven.

Het was er weer gezellig druk en de stemming liet niets te wensen over, zoals blijkt uit bovenstaande foto-reportage.

(foto's : Studio Tong & Tim)

van onze afdeling personele zaken

De volgende mutaties vonden de afgelopen maand plaats.

AANGEKOMEN

Per vliegtuig:

Mej. A.E. Smets	verpl.	29/4	ex VGV (naar Med. dienst/ Petamburan)
G.R. Hommes	2de wtk.	6/5	ex RV
Tj. v.d. Molen	1e stm.	13/5	ex RV/SV
C. van Dam	2de stm.	28/5	ex RV/SV

Per ms. „Van Noort” ddo. 28/4 te Singapore:

P.J. Balder	gezagv.	ex RV
G.A.H. Schoenmakers	1e stm.	ex RV
L. v.d. Molen	2de stm.	ex RV/SV
F.A. Meertens	hfd. wtk.	ex RV
J. Coers	2de wtk.	ex RV

Per ms. „Oranje” ddo. 25/5:

J. Jansen en gezin	empl.	ex EV (naar Afd. CD/Tg. Priok)
Mevr. I. Swart-Went	gezin gezagv.	
holt en kind		
Mevr. L.M. Meulen-	echtgd. 3de	
kamp-Anhuizer	wtk.	
Mevr. Ch. F. Fiege-	echtgd. 3de	
Geerts	wtk.	

Welkom!

NIEUW AANGENOMEN:

H.L. Voogel	kv. 3de wtk.	aangek. per vliegt. ddo. 29/4
J. Bouma	kv. 3de wtk.	” ddo. 30/4
Ch. J. Duivens	loc. empl.	aangen. ddo. 14/5 en geplaatst in het Bali Hotel/Den Pasar
W.C. Broer	empl.	aangek. per vliegt. ddo. 14/5 en gepl. ag. Singapore.
Mej. Ch. G. Gerritsen	empl.	aangek. per vliegt. ddo. 27/5 en gepl. Med. dienst/Petamburan.

Welkom bij onze maatschappij!

MUTATIES:

L.F. von Stein	empl.	ddo. 21/4	van TD/Makassar naar de Werkpl./ Tg. Priok
J. van Caspel	loc. empl.	” 26/4	van Afd. Claims/HK naar ag. Pangkal Pinang
P.J. Heesterman	hfd. empl.	” 28/4	van Afd. Claims/HK naar Afd. Doorvoer/ HK
E.K. Schulz	loc. empl.	” 1/5	ontslag op verzoek (ex Afd. CM II/HK)
B.A. Beerhorst	loc. empl.	” 1/5	ontslag op verzoek (ex ag. Tg. Priok)
W.H. Eendebak	empl.	” 4/5	van ag. Palembang naar Afd. CM III/HK
D.L. Veenstra	loc. empl.	” 5/5	ontslag op verzoek (ex Afd. Vrachtz./ HK)
J. Ch. Berkholt	empl.	” 9/5	van ag. Padang naar Afd. Claims/HK
W.E.M. Mulder	empl.	” 10/5	van Afd. CD/HK naar het Bali Hotel/Den Pasar
P.H. Micka	adj. chef	” 13/5	van Afd. VRV/HK naar ag. Bandjer- masin
G. Meyer	loc. empl.	” 16/5	ontslag op verzoek (ex CM II/HK)
J.F. Roelink	empl.	” 17/5	van ag. Padang naar ag. Benkulen
J. de Graaf	empl.	” 18/5	van S.M.P./Berou naar afd. VRV/HK
R.V. Beetz	loc. empl.	” 20/5	van ag. Balikpapan naar afd. VRV/HK.
P.H.L.J.K. van den Kerkhoff	hfd. empl.	” 28/5	van afd. Doorvoer/ HK naar ag. Balik- papan.

Goede reis en behouden aankomst!

Een Amerikaan in Parijs

Ben Raleigh, buitenlands correspondent van een Amerikaans blad, vertelt in „The Reader's Digest” over de, ook in Nederland en Vlaanderen bekende, gewoonte van het personeel van openbare en niet-openbare diensten om op Nieuwjaarsdag de bewoners van de verschillende wijken geluk te wensen. In Parijs begint de stroom reeds te vloeien omstreeks Kerstmis en hij eindigt pas met Nieuwjaar. Allen, die het echtpaar Raleigh in de loop van het jaar op de een of andere manier diensten bewezen

hadden, trokken aan de bel en hielden de palm van hun hand gereed voor het ontvangen van een „presentje”. Daar was de man, die de goten schoongemaakt had, de vrouw, die bloemen verkocht, de loopjongens, die brievenbesteller van een hogere rang, die alleen maar aangetekende stukken komt brengen. En de Raleigh's deelden maar francs onder hen uit. Op een keer — toen zij gerekend hadden, dat er onmogelijk meer iemand zou kunnen komen — werd er nadrukkelijk op de bel gedrukt en een man, gekleed in jacquet-costuum met hoge hoed verscheen voor hen. Raleigh dacht, dat het de voornaamste assi-

stent van de burgemeester van het arrondissement moest zijn. Maar.....

„Bonjour, monsieur, een gelukkig nieuwjaar voor u beiden. En mag ik een klein presentje van u ontvangen? Als 't u blijft?”

„Neem mij niet kwalijk”, zei de Amerikaan, „maar ik kan mij niet herinneren, het genoeg gehad te hebben, u eerder te ontmoeten”.

„Neen”, zei het mannetje, „meneer heeft mij nooit gezien, maar ik heb meneer en mevrouw toch het hele jaar door bediend en voor uw veiligheid gezorgd. Ik meneer”, zei hij dramatisch, „ik ben de man, die de lift smeert”.

K.P.M.-bungalow "Marinica" te Brastagi.

Het zal u bekend zijn dat er gelegenheid bestaat om uw vakantie door te brengen in de K.P.M.-bungalow „Marinica”, gelegen aan de Brastagi-weg. Gedurende enige tijd is deze weg onveilig geweest, doch de laatste maanden is de veiligheid aldaar veel verbeterd, zodat verschillende K.P.M.-ers weer gebruik maken van deze vakantie-gelegenheid.

Mocht u er ook iets voor voelen om uw vakantie daar door te brengen, dan zullen nadere bijzonderheden hierover gaarne worden verstrekt door de Afd. Personele Zaken van het Hoofdkantoor of door de agent van ons Medan-agent-schap.

*

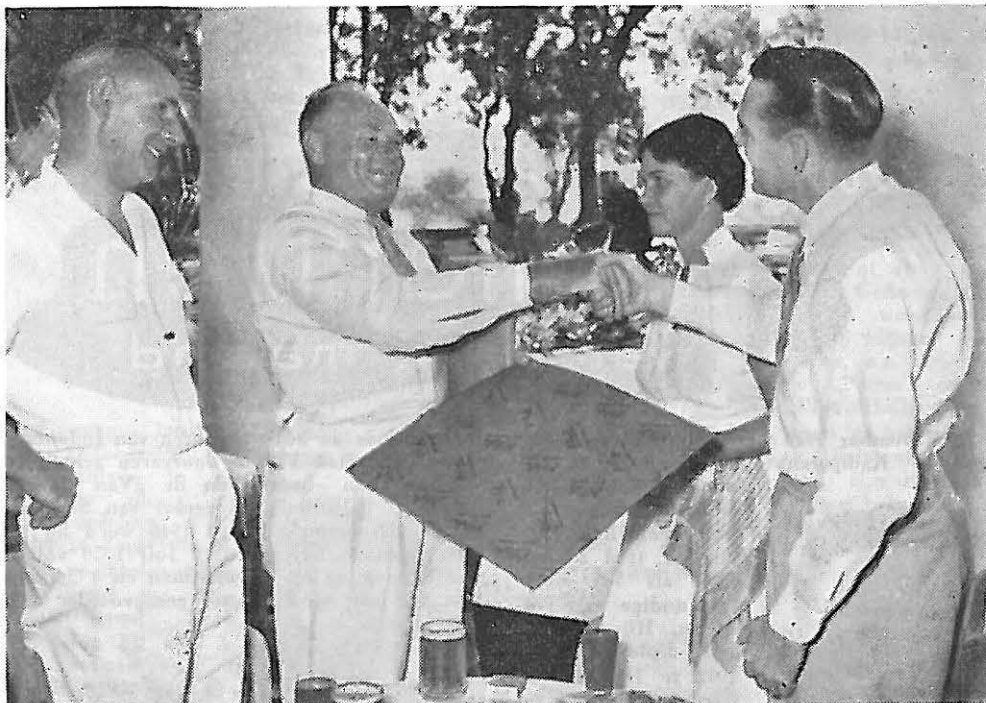
Jubileum gezagvoerder Van Giel.

29 April jl. herdacht gezagvoerder Van Giel het feit, dat hij 25 jaar geleden in dienst trad bij onze maatschappij. Aangezien op die dag zijn schip, het ss. „Generaal Verspyck”, ter rede van Timor Dilly lag, werd dit jubileum aan boord aldaar op opgewekte wijze gevierd, waarbij verschillende Portugese autoriteiten van hun belangstelling blijk gaven.

Twee dagen later — nl. op 1 Mei, na aankomst te Makassar — was de jubilerende gezagvoerder nogmaals het middelpunt op een gezellige avond, toen van agentschapswege alsmede van de zijde der binnenliggende schepen, velen hun gelukwensen kwamen aanbieden. Ook de SMN (ms. „Madoera”) en de RIL (ss. „Tjikempek”) waren vertegenwoordigd.

Nadat alle gasten een plaats hadden gevonden in de met vlaggen versierde eetzaal, sprak de subagent (de agent bevond zich te Djakarta), namens de Directie, gezagvoerder Giel toe en overhandigde hem namens haar — na in het kort de carrière van de jubilaris te hebben gememoreerd — het gouden horloge.

Daarna werd nog het woord gevoerd door gezagvoerder M. v.d. Noort (ms. „Batoebara”), die op geestige wijze enkele herinneringen ophaalde uit de tijd dat collega Giel en hij youngsters bij de maatschappij waren. Nadat gezagvoerder Giel beide sprekers had bedankt, werd de avond verder in de beste stemming doorgebracht. (zie onderste foto).

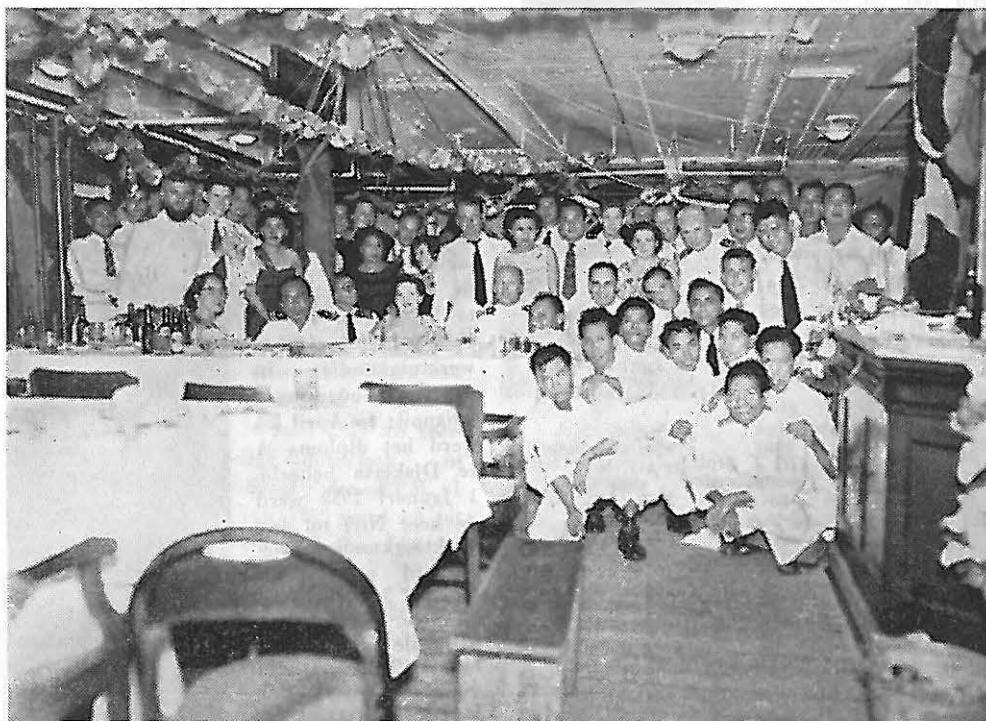
Op 29 April jl. herdacht de heer C. van Swoll, adjunct-chef van de Afd. Personele Zaken, het feit dat hij voor 25 jaar bij de KPM in dienst trad.

Op bovenstaande foto het moment waarop de Chef PZ, Mr W.L. Bessem, namens het personeel van zijn afdeling een cadeau aanbiedt.

V.r.n.l.: de jubilaris, de heer Van Swoll, mevr. Van Swoll, Chef PZ Mr. Bessem en de heer H. den Exter, hoofdemployé PZ.

(foto : Studio Tong & Tlm)

3

1 Mei jl. werd aan boord van het ss. „Generaal Verspyck”, binnenliggende te Makassar, het 25-jarige dienstjubileum van gezagvoerder Van Giel gevierd. Het was er druk en gezellig die avond.

25 November 1910 werd Adolf Louis Goossens te Kadipaten (Tjirebon) geboren. Hij

A. L. Goossens
hoofdwerktuigkundige
25 jaar
2 Juni 1955

ploma B. Per 1 Januari '55 werd hij tot hoofdwerktuigkundige bevorderd.

doorliep de Koningin Wilhelmina School in het toenmalige Batavia en trad 2 Juni 1930 als 5de werktuigkundige in KPM-dienst. Hij behaalde zijn diploma A in 1932 te Djakarta en werd 1 April 1938 tot 4de werktuigkundige benoemd. Op 1 Januari '47 en 1 Januari '50 werd hij resp. bevorderd tot 3de- en 2de werktuigkundige. In Februari '50 behaalde hij, eveneens te Djakarta, zijn diploma B. Per 1 Januari '55 werd hij tot hoofdwerktuigkundige bevorderd.

Gedurende de bezettingsjaren van Indonesië is de heer Stok blijven doorvaren achtereenvolgens aan boord van de „Van Goens”, „Toba”, „Valentijn”, „Generaal van Swieten” en de „Tinombo”. 1 Juli 1946 werd hij tot 2de stuurman bevorderd, 1 Juli 1950 volgde zijn benoeming tot 1e stuurman en 1 Januari van dit jaar werd hij tot gezagvoerder aangesteld.

*

Bastiaan de Blank werd 13 Februari 1907 geboren te Rotterdam. Hij doorliep eerst de

B. de Blank
gezagvoerder
25 jaar
5 Juni 1955

HBS en daarna de Zeevaartschool. Op 5 Juni 1930 trad hij als 4de stuurman in dienst van de KPM. In Maart 1934 en in December 1937 behaalde hij te Djakarta resp. zijn 2de- en 1e rang voor stuurman GHV en werd 1 Januari 1938 tot 3de stuurman bevorderd. Gedurende Wereldoorlog II is hij blijven doorvaren, o.a. a/b van de „Nieuw Zeeland”, de „Nieuw Holland” en de „Straat Malaka”. 1 Juli 1946 werd hij benoemd tot 2de stuurman. 1 Juli 1950 werd hij aangesteld tot 1e stuurman om precies 4 jaar later tot gezagvoerder te worden bevorderd.

*

Arie Niël werd geboren te Brielle (Z.-H.) op 17 Maart 1911. Hij doorliep eerst de Ambachtsschool en daarna de Zeevaartschool te Vlissingen. 5 Juni 1930 trad hij als 5de werktuigkundige in dienst van onze maatschappij; in April '34 werd het diploma A te Djakarta behaald. 1 Januari 1938 werd de heer Niël tot 4de werktuigkundige bevorderd en 1 Juli 1946 tot 3de werktuigkundige. In Juli '49 behaalde hij, eveneens te Djakarta, zijn diploma B, waarna 1 Januari 1950 zijn aanstelling volgde tot 2de werktuigkundige.

In December 1953 werd het diploma C-1 behaald; zijn bevordering tot hoofdwerktuigkundige kwam af per 1 Juli 1954.

A. Niël
hoofdwerktuigkundige
25 jaar
5 Juni 1955

Lammert van Dijk werd geboren te Epe do. 20 Januari 1912. Hij doorliep de Mulo

L. van Dijk
hoofdwerktuigkundige
25 jaar
5 Juni 1955

en daarna de Ambachtsschool om tenslotte de KPM-opleiding te Vlissingen te volgen. Zijn indiensttreding bij de KPM als 5de wtk. vond plaats op 5 Juni 1930. Nadat hij zijn diploma A had behaald werd hij 1 April '48 tot 4de werktuigkundige bevorderd, terwijl zijn benoeming als 3de werktuigkundige afkwam in Juli '41. In Mei 1950 werd te Djakarta het diploma B behaald, nadat hij 1 Januari van dat jaar tot 2de werktuigkundige was aangesteld. De heer Van Dijk behaalde in Nederland in Mei '53 zijn diploma C-1 en werd 1 Januari van dit jaar hoofdwerktuigkundige.

*

R. Th. Nijvenheim
hoofdwerktuigkundige
25 jaar
7 Juni 1955

(geén foto beschikbaar)

6 Juli 1911 werd Rudolph Theodoor Nijvenheim te Modjokerto geboren. Hij studeerde aan de Koningin Emma School te Surabaya en trad 7 Juni 1930 als 5de werktuigkundige in dienst van onze maatschappij. Nadat hij zijn diploma A te Djakarta had behaald, werd hij 1 April '38 4de werktuigkundige. Gedurende de laatste wereldoorlog is de heer Nijvenheim blijven doorvaren, o.a. a/b van de „Plancius”, de „Merak” en de „Ophir”. 1 Januari '47 volgde zijn benoeming tot 3de werktuigkundige. In November van datzelfde jaar behaalde hij te Djakarta zijn diploma B en werd 1 Juli 1950 als 2de werktuigkundige aangesteld. 1 Januari van dit jaar werd hij bevorderd tot hoofdwerktuigkundige.

*

Dirk Coenraad Claus werd 31 Mei 1910 te Tjimahi geboren. Hij volgde het onderwijs

aan de Koningin Wilhelmina School te Djakarta en trad 10 Juni 1930 als 5de werktuigkundige in KPM-dienst. Nadat hij zijn diploma A had behaald, werd hij 1 April 1938 tot 4de werktuigkundige benoemd.

Gedurende de Japanse bezetting van Indonesië is de heer Claus blijven doorvaren, o.a. a/b van de „Van Goens”. 1 Januari 1947 volgde zijn bevordering tot 3de werktuigkundige, en 1 Juli 1950 werd hij 2de wtk. In Augustus van datzelfde jaar behaalde hij te Djakarta zijn diploma B en werd 1 Januari 1955 hoofdwerktuigkundige.

D. C. Claus
hoofdwerktuigkundige
25 jaar
10 Juni 1955

Johannes Huysentruyt werd 20 October 1905 te Semarang geboren. Hij doorliep te Djakarta de Mulo en werkte

eerst als ambtenaar een jaar bij de Douane te Tg. Priok. 2 Juni 1930 trad hij bij onze maatschappij in dienst als assistent bij de Boekhouding. 1 Januari 1937 werd hij bevorderd tot hoofdklerk II. Per 1 Maart '48 werd hij benoemd tot hoofdklerk I. Zijn bevordering tot beambte kwam af op 1 Januari 1951.

J. Huysentruyt
beambte Afd. CM II —
Hoofdkantoor
25 jaar
2 Juni 1955

*

H. J. Stok
gezagvoerder
25 jaar
5 Juni 1955

(geén foto beschikbaar)

29 Maart 1910 werd Hendrik Jan Stok te Deventer geboren. Hij doorliep de Mulo en daarna de Zeevaartschool. Op 5 Juni 1930 trad hij in dienst van onze maatschappij en kwam met de „Tinombo” voor de eerste maal in Indonesië aan. In Februari 1935 behaalde hij zijn 2de rang, en werd 1 Januari 1938 tot 3de stuurman bevorderd. In Juni 1938 werd door hem te Djakarta zijn 1e rang voor stuurman GHV behaald.

Jan Arthur Michael de Voet aanschouwde 15 October 1910 te Djakarta het levenslicht. Na de lagere school te hebben doorlopen, genoot hij zijn technische opleiding bij de KPM-Werkplaatsen te Tg. Priok. 10 Juni 1930 trad hij als leerling-machine-motordrijver in dienst van onze maatschappij. 15 Februari 1934 behaalde hij te Singapore het diploma voor motordrijver en werd met ingang van deze zelfde datum als zodanig aangesteld.

J. A. M. de Voet
motordrijver
25 jaar
10 Juni 1955

*

Antonius Adrianus Egas werd te Amsterdam geboren op 31 Juli 1909. Hij volgde eerst het onderwijs aan de Ambachtsschool en daarna aan de Zeevaartschool te Vlissingen, waarna hij als 5de werktuigkundige ddo. 16 Juni 1930 in dienst trad van onze maatschappij. Hij behaalde zijn diploma A te Djakarta in Augustus 1934 en werd 1 April '38 tot 4de werktuigkundige bevorderd.

A.A. Egas
hoofdwerktuigkundige
N.T.P.M.
25 jaar
16 Juni 1955

De heer Egas verbleef juist met verlof in Nederland toen Wereldoorlog II uitbrak en de Duitsers Nederland binnenvielen, zodat hij voorlopig niet meer naar Indonesië kon terugkeren. In April 1942 behaalde hij in Den Haag zijn diploma B. Na Duitslands' capitulatie keerde hij naar Indonesië terug en werd 1 Juli '46 tot 3de werktuigkundige benoemd. Op 1 Januari 1950 volgde zijn aanstelling als 2de wtk. 29 April 1953 ging de heer Egas op eigen verzoek over naar de N.T.P.M. en vaart sedertdien aan boord van het ms. „Van Spilbergen”. 1 Juli 1954 volgde zijn bevordering tot hoofdwerktuigkundige.

*

H. Haas
hoofdemployé
Surveydienst/Tg. Priok
25 jaar
16 Juni 1955

(geén foto beschikbaar)

Harm Haas werd 28 Februari 1911 te Hengelo geboren. Hij doorliep eerst de 5-jarige Ambachts-avondschoot te Hengelo en behaalde daarna nog het diploma van de 5-jarige Fabrieksschool van de Gebr. Stork en Co. Toen werd door hem met goed gevolg het diploma behaald van de 1 jarige machinisten-opleiding aan de „de Ruyterschool” te Vlissingen. 16 Juni 1930 trad de heer Haas als 5de werktuigkundige in KPM-dienst en werd 1 April 1938 tot 4de werktuigkundige bevorderd.

1 Januari 1940 werd hij op verzoek aan de wal geplaatst in de rang van employé bij de Technische Dienst van het Hoofdkantoor, alwaar hij werkzaam bleef tot aan het moment waarop de Japanners in 1942 Indonesië binnenvielen. De heer Haas werd geïnterneerd en zwierf door verschillende Japanse inter-

neringskampen. Op 1 November '45 werd hij tewerkgesteld bij de NISO en werd 1 Mei '46 bij de Surveydienst te Tg. Priok geplaatst. Daarna vertrok hij met Europees verlof, na ommekomst waarvan hij weer werd geplaatst bij de Technische Dienst te Djakarta, en een maand later, in September '47 ging hij over naar de TD te Surabaya. In Juli '52 vertrok hij wederom met verlof naar Europa en werd, na zijn terugkomst, tewerkgesteld bij de Surveydienst te Tg. Priok. In April '55 vertrok hij met gezinsscheidingsverlof naar Nederland, alwaar hij momenteel nog steeds verblijf houdt.

*

Hermanus Jacobus Wijtenburg aanschouwde op 2 October 1910 te Vlissingen het levenslicht.

Hij volgde in genoemde plaats de KPM-opleiding en trad 16 Juni 1930 als 5de werktuigkundige in dienst van onze maatschappij. Eerst behaalde hij zijn A-diploma en werd 1 April 1938 tot 4de werktuigkundige aangesteld. Na het uitbreken van wereldoorlog II vertoefde de heer Wijtenburg juist met verlof in Nederland, zodat hij niet meer naar Indonesië kon terugkeren. In Augustus '42 behaalde hij in Nederland zijn diploma B en keerde, na Duitsland's capitulatie, naar Indonesië terug. 1 Januari '47 volgde zijn benoeming tot 3de wtk, 1 Juli 1950 werd hij 2de werktuigkundige en 1 Januari van dit jaar werd hij tot hoofdwerktuigkundige benoemd.

H. J. Wijtenburg
hoofdwerktuigkundige
25 jaar
16 Juni 1955

*

T. J. Kalesaran
ladingklerk
25 jaar
18 Juni 1955

(geén foto beschikbaar)

Tangkawarouw Johan Kalesaran werd 27 October 1908 te Airmadidih (Menado) geboren. 18 Juni 1930 trad hij als leerling-ladingklerk aan boord van het ss. „Roggeveen” in dienst van onze maatschappij. Per 1 Juli 1935 werd hij tot ladingklerk bevorderd.

*

Petrus Lay Kalé werd 16 Augustus 1905 te Savoe geboren. Nadat hij voor onderwijzer had gestudeerd, trad hij

P. L. Kalé
hoofdklerk I
ag. Timor-Kupang
25 jaar
20 Juni 1955

20 Juni 1930 als leerling-ladingklerk in dienst der KPM. 1 Juli 1935 werd hij tot ladingklerk bevorderd.

7 Maart van dit jaar werd de heer Kalé op verzoek in de rang van Hoofdklerk I aan de wal geplaatst en is thans werkzaam bij het KPM-agentschap te Timor-Kupang.

Leendert Willem Bense werd 17 Juli 1911 te Bodjonegoro geboren. Hij doorliep de

L. W. Bense
hoofdwerktuigkundige
25 jaar
21 Juni 1955

3de werktuigkundige. 1 Juli 1950 en 1 Januari '55 werd hij resp. bevorderd tot 2de- en hoofdwerktuigkundige.

*

11 Augustus 1910 werd Bing Boen Liem te Kediri geboren. Hij studeerde aan de Koningin Emma School, afd. Werktuigkunde, te Surabaya en trad 21 Juni 1930 als 5de wtk. in dienst van de Paketvaart.

Te Djakarta werd het diploma A behaald en 1 April 1938 werd hij als 4de werktuigkundige aangesteld. 1 Januari 1947 volgde zijn bevordering tot 3de werktuigkundige. Zijn bevordering tot 2de wtk. kwam 1 Juli 1950 af. In Februari '52 behaalde de heer Liem in Nederland het diploma B.

B. B. Liem
2e werktuigkundige
25 jaar
21 Juni 1955

*

Jozef Louis Portier werd 14 Januari 1909 te Klaten (Solo) geboren. Hij doorliep de Mulo

J. L. Portier
locaal-employé
afd. CM III/HK
25 jaar
23 Juni 1955

te Djakarta en trad eerst als klerk in dienst bij de Gemeente van deze stad bij de Afd. Belastingen. Daarna volgde hij nog tot ultimo December '29 een PTT-cursus. Op 23 Juni 1930 trad hij als klerk in dienst van onze maatschappij en werd tewerkgesteld bij de afd. Boekhouding van het Hoofdkantoor. Op 1 Januari 1938 werd hij tot hoofdklerk II bevorderd, en 1 Januari 1946 tot hoofdklerk I. Zijn aanstelling tot beambte geschiedde 1 Januari '47, waarna hij 1 Januari '53 werd bevorderd tot lokaal-employé.

Het is eenvoudig monsterachtig hoe de mensen tegenwoordig allerlei dingen achter iemands rug zeggen die volkomen waar zijn.

Oscar Wilde

Archipel-vaart in het verleden

door
G. Knijpenga
XIV

Toch willen wij nog een tweetal expedities beschrijven, waarbij ook de stoomscheepjes in actie kwamen.

Het was voor de Koloniale Marine wel eens teleurstellend als zij meende, na moeizaam werk, een flinke slag te hebben geslagen en dit door de autoriteiten maar matig gewaardeerd bleek. De vloot te Makassar lag in 1844 zeilklaar. Er waren berichten binnengekomen, dat zeerovers van Magindano zich hadden versterkt en het plan hadden op roef uit te gaan. Een drietal sloepen met opvarenden van de Belgische brik „Le Charles” (gezagvoerder Ch. Hoed) kwamen te Makassar aan en rapporteerden op weg van Singapore naar Manilla ddo. 17 Februari 1844 ter hoogte van Koetei onder de Borneose wal te zijn gestrand en in handen van zeerovers te zijn gevallen. De bemanning had door de vlucht te nemen het leven weten te redden.

Onmiddellijk kwam alles in actie. Z.M.'s schoeners „Zephir”, „Egmond” en „Janus” en de brikken „Arend” en „Postillon” zeilden uit, vergezeld van het ss. „Hekla”. (Van het oorspronkelijke plan om laatstgenoemd schip met een rapport naar Batavia te zenden, werd afgezien, aangezien de schout bij nacht van daaruit met het ss. „Phoenix” naar Makassar onderweg was). De schepen zeilden dus langs de West-kust van Celebes tot op de hoogte van Kaap William. Van daar werd overgestoken naar de Oostkust van Borneo, alwaar men de 14de Maart (men was 5 Maart van Makassar vertrokken) voor de Koetei-rivier aankwam, echter zonder een spoor van de Belgische brik te vinden, (de gezagvoerder en de bemanning van de „Le Charles” waren meegegaan). Er werd zuidwaarts gestevend, in de veronderstelling zijnde, dat genoemd vaartuig de door de laatste tijd waiende noordenwind, in die richting zou zijn weggevoerd.

Te Passir werd vernomen dat de plundering van de „Le Charles” niet door zeerovers doch door de bevolking van Koetei zou hebben plaatsgehad. De mogelijkheid bestond om de rivier op te varen, daar een Engelse brik en een schoener dit nog kort daarvoor hadden gedaan. (Dit waren Erskine Murray en zijn kornuiten, waarvan wij u reeds eerder vertelden). Nadat men zich te Passir van loodsden had voorzien, keerde de expeditie naar Koetei terug. Bij de pogingen om de rivier binnen te komen, liepen de schepen vast. Eerst gelukte

het de schoeners „Egmond” en „Zephir” om los te komen en binnen te varen, terwijl dit de volgende dag gelukte aan de „Janus” en de „Arend”. De brik „Postillon” en het ss. „Hekla” raakten pas veel later, bij hoge vloed, vrij en bleven buitengaats.

De vier eerstgenoemde schepen kwamen tot Tjirotjo, alwaar men een versperring ontmoette. De „Zephir” en „Egmond” kwamen na het opruimen van deze versperring verder en slaagden erin om na veel inspanning de hoofdplaats Tengarong te bereiken. Men vond genoemde plaats echter geheel verlaten, doch er werden diverse goederen, afkomstig van de „Le Charles”, gevonden waarna de plaats in de as werd gelegd. Op de terugtocht werd in kampong Samarinda ook goederen gevonden, terwijl bij de Sabandhar van kampong Daeng Saetle twee stukken geschut van de „Le Charles” werden aangetroffen. Genoemde ambtenaar werd meegenomen naar Makassar, terwijl aan de inwoners van Samarinda, die zich overigens zeer rustig gedroegen, een schatting werd opgelegd van f. 120.000, waarvan f. 2892,05 aan zilver en f. 1180,33 aan koper contant kon worden overhandigd. Als een garantie voor het resterende bedrag werden 2 gijzelaars meegenomen, terwijl nog een drietal inheemsen aan boord kwamen, bewerende door zeerovers gevangen genomen en als slaven verkocht te zijn. Na een afwezigheid van 47 dagen keerde de expeditie naar Makassar terug, met de gedachte de hoofdmacht der zeerovers te hebben gevonden en hen te hebben afgestraft.

De autoriteiten bleken over de gepresteerde activiteit niets dan lof te hebben, doch waren met het bereikte resultaat allesbehalve ingenomen. Deze hadden reeds van het optreden van Murray gehoord en de bevolking, na hem op de „Anne” en op de „Young Queen” overmeesterd te hebben, en buiten de „Le Charles” ziende, dachten niet beter dan dat dit schip óók bij Murray hoorde. Vooral ook toen dan de équipage van dit schip eveneens in de sloepen vluchtte, werd het als buit meegenomen. Het was dus alleen de afweer der bevolking geweest tegen de aanval van Murray en dus niet, zoals de expeditie had gedacht, dat zij tot de hoofdmacht der zeerovers was gedrongen. De eigenlijke zeerovers lieten zich niet zien en konden ook niet, door een direct ingesteld onderzoek te

Tanak Djanpea en te Salayer, worden opgespoord. De gijzelaars alsmede de geinde boeten werden direct naar Oost-Borneo teruggezonden, terwijl met de sultan aldaar de zaken werden geregeld.

In 1850 verschenen 15 grote roversvaartuigen van Magindanao voor Bawean en plunderden aldaar 7 kampongs, waarbij vele inwoners werden gedood of weggevoerd.

Bij de ontvangst van dit bericht werd onmiddellijk vanuit Surabaya een expeditie op touw gezet, waaraan twee stoomschepen, nl. Z.M.'s „Bromo” en „Hekla” deelnamen. Op Bawean zelf waren de rovers natuurlijk niet meer, doch men zocht verschillende eilanden in de Javazee af. De kruistochten strekten zich uit van Pulo Bauwal of Rendez-vous eiland nabij de Z.W.-hoek van Borneo en Oostwaarts tot aan Makassar.

Inmiddels waren een 20-tal roversvaartuigen voor Sapoedie verschenen en plunderden daar de vreedzame bewoners. De „Hekla” werd onmiddellijk derwaarts gezonden, alwaar men na aankomst vernam, dat vele inwoners waren meegevoerd en dat de rovers bij Pulo Ra-as waren afgeslagen. Daarna waren ze om de Oost naar de Kangean-eilanden gestevend. Bij Manak werd een der achtergebleven prauwen aangetroffen, doch deze had zich tussen de klippen verborgen en kon, ondanks alle pogingen daartoe, niet worden bereikt. De „Hekla” volgde toen de roversprauwen en ontdekte ze bij het aanbreken van de dag aan de Z.W.-kust van Kangean, bezig zijnde de baai in te lopen en zich te verbergen. De „Hekla” kon de nauwe kreek tussen de eilandjes Gigi en Sahoedang niet passeren, waarop werd besloten in de op sleeptouw meegenomen kruishoot over te stappen. Deze kruishoot voer een 4-ponds kanon voorop en twee één-ponds draaibussen achterop. Tevens werd de barkas, die met een 12-ponds carronade was bewapend, tewater gelaten. De grote sloep werd bestemd voor boegseren.

De zeerovers hadden ook niet stilge-

— Dat is z'n vrouw!

zeten en waren allen bij de nauwe ingang op een rij gaan liggen. Een vuurgevecht ontstond. De voorste der roversprauwen voerde een verbazend grote rode vlag, terwijl de zeeschuimers dansten en zongen en krijgsmuziek maakten. Vijf uren duurde het vuren, doch over de reven en modder kon men de rovers niet naderen. Deze gingen zelfs gedeeltelijk aan wal om zodoende de aanvallers in de flank met buksen te beschieten. Toen de munitie was vershoten en vaartuigen veel schade hadden opgelopen, werd besloten om voorlopig naar de „Hekla” terug te keren.

De volgende morgen stoomde de „Hekla” de baai, tussen de klippen door, dieper in, zodat met zwaar geschut vanaf dit stoomschip kon worden gewerkt. De Radja en de rijksbestuurder Patta vielen de rovers tevens van de landzijde aan. Deze strijd duurde enige dagen, waarop het tenslotte de nog resterende rovers gelukte des nachts met enige kleinere prauwen tussen Sahoedang en Kangeang te ontvluchten. Van de achtergelaten 6 prauwen werden er 5 verbrand, terwijl de admiraalsprauw met 3 masten op sleeptouw werd meegenomen. Dertien piraten konden worden gevangen genomen, terwijl 21 slaven, 37 slavinnen en 4 kinderen werden bevrijd.

Door het krachtige optreden van de Nederlandse en Engelse Marinevaartuigen en vooral toen ook de Spaanse oorlogsschepen in de Philippijnen tegen de Ilenoa's werden ingezet, werden de rapporten over zeeroof langzamerhand spaarzamer. In het Koloniaal Verslag van 1869 kon het volgende worden geconstateerd:

„Ter wering van zee- en strandroof en van slavenhandel, werd gedurende een groot deel van 1867, 1868 en 1869 de Archipel doorkruist. Vooral werden de vaarwaters tussen Sumatra en Borneo, Borneo en Celebes en de Molukse eilanden door de oorlogsschepen veelvuldig bezocht. Uit de weinig belangrijke ontmoetingen, die op die tochten voorvielen, schijnt af te leiden, dat de rovers hun koers al meer en meer naar andere oorden richten of wel bevreesd voor de kruisers der marine hun bedrijf staken”.

Het wil ons voorkomen, dat door de betere zeekaarten, kustbebakening en verlichting de strandingen minder veelvuldig werden. Ook de steeds meer in toepassing gebrachte stoomboten voor de koopvaardij waren niet zulke gemakkelijke prooiën voor de zeerovers. Het waren bij windstilte geen „lame ducks”.

Van geplunderde stoomboten hebben wij slechts een drietal gevallen beschreven gezien in het Tijdschrift voor N.I.

In de nacht van 8 op 9 November 1883 strandde het Engelse ss. „Nisero” (kapitein Woodhouse) op weg van Surabaia naar Suez met een lading suiker op de Atjeh-kust in de Rigasbaai. Het schip had te Oleh-leh willen bunkeren en was in het donker uit de koers geraakt. Het werd door de bevolking geplunderd en de bemanning gevangen genomen door de Radja van Tenom. Deze vroeg een losgeld van f. 100.000, welk bedrag gedurende de onderhandelingen opliep tot f. 300.000! Inmiddels was een Engels oorlogsschip, de „Pegasus”, van Penang te Merbaboe aangekomen. Een uitgezonden militaire expeditie mocht niet in de vrijlating der bemanning resulteren. De gezagvoerder was inmiddels vrijgelaten, onder bedreiging dat bij enige tegenmaatregel de bemanning van 25 personen zou worden vermoord. Een Engelse onderhandelaar werd uit Singapore gezonden, doch deze wist evenmin iets te bereiken. Tenslotte werd een overeenkomst met de Radja gesloten, waarbij de gevangenen in vrijheid werden gesteld. Deze kwestie heeft met de Regering van Engeland vele diplomatieke verwickelingen tengevolge gehad en is, zowel in het Engelse als wel in het Nederlandse parlement, naar voren gebracht.

In dezelfde Rigasbaai lag een paar jaar later het onder Nederlandse vlag varende ss. „Hok Canton” (423 ton) te lossen. Een groep Atjehers kwam aan boord en vermoordde het grootste deel der bemanning. Kapitein Hansen sprong evenals zijn vrouw overboord. Eerstgenoemde werd opgepikt en is later overleden. De 1e machinist R. Mc. Culloch en de 1e stuurman Lunbke kwamen om het leven, terwijl de 2de machinist en een zestal anderen als gevangenen werden meegenomen. Het schip werd geplunderd. Toen de Atjehers het schip verlieten om de buit, vooral het haar geld ten bedrage van 8000 dollar, in veiligheid te brengen, maakte Kapitein Roura, die daar met zijn brik „Eagle” lag om peper te laden, van de gelegenheid gebruik aan boord van de „Hok Canton” te komen. Onmiddellijk liet hij het anker kappen en bracht de stomer te Oleh-leh binnen.

Voor bergloon stelde genoemde gezagvoerder een vordering in te Penang tegen de Chinese eigenaren van de „Hok Canton” van \$ 20.000, zo weet de Indische Gids nog te vermelden. De oorspronkelijke beslaglegging werd door het stellen van een zekerheid opgeheven. Bij uitspraak van de Vice Admiralty Court werd aan de eiser een som van £ 200/— als hulploon toegewezen.

Een tiental jaren later, in 1893, onderging het Nederlandse ss. „Raja

Kongsie Atjeh” (385 ton) en thuishorende te Oleh-leh een zelfde lot. Het schip maakte haar gewone reis van Oleh-leh naar Edi en was 20 Juli ter hoogte van Diamantpunt, toen de bemanning en passagiers 'snachts door een 12-tal Atjehers werd aangevallen met klewang en rentjong. Kapitein Wood, die op de brug sliep, werd door kristeken gedood, evenals de stuurman en de roerganger. De rovers, die zich als passagiers aan boord bevonden, stuurden het schip de wal in. De 1e machinist vluchtte naar de vuurplaat waar hij alle lichten doofde en zich schuil kon houden. Toen het schip aan de grond liep, werden de sloepen gestreken en alle geroofde kostbaarheden van schip en passagiers aan wal gebracht.

De volgende dag zag Z.M.'s „Madura” de zonderlinge positie van het schip en ontdekte daarmee het drama, dat in de afgelopen nacht had plaats gehad.

(wordt vervolgd).

„Het Parool” heeft onlangs een vijftal Nederlanders de vraag gesteld of zij het geheim, om gelukkig te zijn, kenden.

Ziehier, wat Wim Kan daarop antwoordde:

„Geld alleen maakt niet gelukkig. Ik heb mensen gezien, die hadden hun eigen renpaarden, die hadden eigen auto's die hadden een eigen motorjacht, die hadden buitenhuizen, die hadden een kasteeltje, en zoveel eten en drinken als ze maar wilden hebben. En dacht U, dat die mensen gelukkig waren? Nou, reken maar!”

— Zit ik in de weg?

foto's: J. H. C. Vermeulen

opnamen in Hotel Gooiland

Radio Nederland-Wereldomroep verzorgde op 5 April jl. in Hotel Gooiland te Hilversum een Jeugdgroeten-uitzending, waaraan verschillende kinderen van K.P.M.-ers hun medewerking verleenden. De tekst van het zangnummer, dat door het koortje, waartoe de K.P.M.-kinderen Yvonne Purvis, Hans van Swoll en Willem Muyderman behoorden, werd gezongen, luidt als volgt:

*„Wij in Holland groeten u
Luister nu! Luister nu!
Wij vertellen hoe het gaat
Hoe het met de studie staat.
H.B.S.-ers, M.T.S.-ers,
Gymnasiasten doen ook mee.
Wij in Holland groeten u
Onze ouders die luist'ren nu.*

Weglopen of blijven?

Bent u onmisbaar? Ach neen: eenmaal zal men u toch moeten missen. Maar daarom heeft u niet al dadelijk weg te lopen van de plaats waar u nog nuttig werk kunt verrichten. Sommige mensen zijn geneigd al te haastig heen te gaan uit een ambt of een betrekking en daarvoor als reden op te geven dat zij zich niet langer kunnen verenigen met het beleid van hun medebestuurderen en dat zij daarvoor

niet langer mede de verantwoordelijkheid wensen te dragen.

Frederik de Grote sprak eens tot een van de weinige ministers die hij ooit op prijs heeft gesteld, de volgende woorden: „Gij wilt bedanken voor uw functie, omdat uw collega's u tegenwerken? Dat is een misvatting. Wanneer de zaken naar uw oordeel verkeerd gaan, moet ge juist blijven en trachten ze weer in het goede spoor te krijgen. Weglopen doet alleen een lafaard — en dat zijt ge immers niet!”

De oud-employé's der K.P.M. hebben bericht ontvangen, dat de redactie van „De Uitlaat” kolomruimte voor de Vereniging „Oud Roest” beschikbaar stelt.

J. Acé ziet het volgende gebeuren:

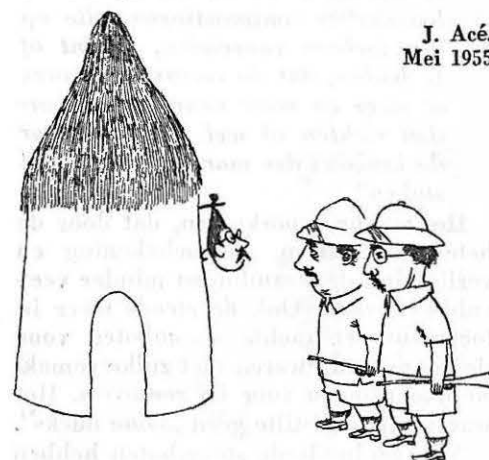
De oudjes krijgen een mooi baantje;
Ze moeten schrijven voor de krant.
De Uitlaat komt hun rust verstoren
In 't grote K.P.M. verband.
Het ouwe roest met stramme vingers,
Grijpt naar de pen en zoekt papier,
Men gaat aan 't schrijven dat 't een lust
is,

Breed opgezet en geen gemier.
Want het mag niet langdradig worden,
Zoals dit rijmwerk van mijn hand.
Hun werk zal namelijk verschijnen
In d'Uitlaat, de Paketvaartkrant. —

't Bekende „feu” van voor de oorlog
Is nog in tact en laat weer op.
Hoor zelf maar, hoe ze reageren,
d'Artik'lenschrijvers in de dop.
Dit wordt copie voor Uitlaatsmensen.
Als men in deze schrijversren
Verzucht: „Hoe zal 'k mijn woorden
stuiten
Als z'eenmaal vloeien uit mijn pen?” —
Dat's taal! — Maar ook zijn er, die
peinen:
„Wat heb ik aan dit droog karwei?
'k Heb niets te kletsen in de ruimte,
Al dat geschrijf is niets voor mij!” —

De laatsten willen we graag helpen,
We brengen ze wel wat op gang. —
Tenslotte wordt het nu hun baantje
En „Uitlaatschrijvers” zijn niet bang. —
Als z'eens een sprookje navertellen?
Bijvoorbeeld dat van Hans en Griet? —
Of dat ze de tweede regel dichten
Van: — „'k Ken een lied, ik ken een
lied?” —
U zegt: — „Houd op met al die onzin!”
Vindt ge mijn voorstel dan zo dwaas?
Maak dan een prachtbeurt met een
heel mooi
Verhaaltje over Sinterklaas! —

J. Acé.
Mei 1955

— Ik neem aan dat Visser hier al vóór ons
is geweest.....

Weet u de oplossing ??

Het geval van de twee dokters

Geruime tijd geleden kende ik in Utrecht een tweetal studenten, die alle twee voor arts studeerden. Laten we hen voor het gemak A en B noemen.

Na jarenlang studeren legden zij met succes hun artsexamen af en ja, toen stond de wijde wereld voor hen open. Voor het verdere verloop van deze puzzle is het van belang dat we nu vertellen dat de beide jonge artsen toen nog vrijgezel waren en nooit enige omgang van betekenis met iemand van de andere sexe hadden gehad. Het was vooral A die met een grote hoeveelheid idealisme was bezielde en met werkelijk grootse plannen rondliep.

A dan, was tenslotte terecht gekomen in een der ziekenhuizen in Den Haag, terwijl B zich een bloeiende praktijk had gevormd in Maastricht. A en B hadden elkaar volkomen uit het oog verloren en hoorden ook nooit meer iets van elkaar. Zij lazen nooit iets van de ander in een courant, kortom zij hadden de laatste acht jaar niets meer van elkaar vernomen. Maar de wereld is klein en toen dan ook A een vacantiereisje naar Zuid Limburg maakte kwam hij in Maastricht B tegen. Nu, u kunt zich wel voorstellen dat het een hartelijk weerzien was na acht jaren.

„En vertel eens”, zei A, „ben jij in die tussentijd nog getrouwd?”

„Jazeker”, antwoordde B, „en die kleine meid daar, dat is mijn dochtertje!”

A, die erg veel van kinderen hield, ging naar het kleine meisje toe en vroeg haar: „En hoe heet jij wel?” „Hannie, mijnheer”, was het antwoord. Waarop A opmerkte: „Zo heet jij Hannie, dan heet jij net zoals je moeder!”

A had het inderdaad aan het rechte eind; de moeder van de kleine Hannie heette óók Hannie, maar hoe kon A dat met absolute zekerheid weten??

Als u het juiste antwoord weet, zendt dan uw oplossing aan de Redactie van „de Uitlaat” — p/a n.v. K.P.M. — Medan Merdeka Timur 5 — Djakarta.

Onder de goede inzendingen verloten wij Rp. 25,—

Wij verzoeken u in de linker-bovenhoek van de envelop te zetten: dokters-prijsvraag. Uiterste datum van inzending: 20 Juli a.s.

Klein avontuur

Kleine Jan Brouwer uit Delfzijl, 3 jaar oud, als een echte zeeman,

Onze maandelijkse foto-prijsvraag

Nevenstaand stoere mannen-gezicht is de oplossing van de maandelijkse foto-prijsvraag, voorkomende in het April-nummer van „de Uitlaat”.

Er waren wel aardige oplossingen bij. Zo lazen wij o.m.: een schouder, vlak bij de nek; het voorstuk van een karbouw; een stukje zandglooiing aan het strand, enz. Mis evenwel. De prijs van Rp. 15,— ging naar de heer N. Tuwaidan, ladingklerk aan boord van het ss. „Bontekoe”.

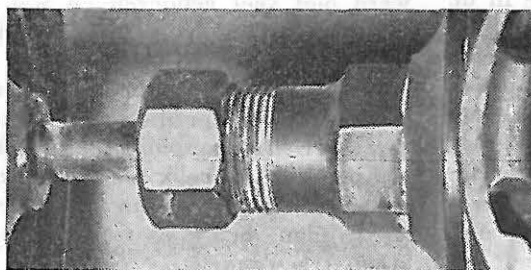
Onze gelukwensen!

*

U ziet natuurlijk nu al, wat onderstaande foto-puzzel moet beduiden? Toch kunnen wij ons voorstellen dat er nog verschillende lezers zijn die er niet zo gauw achter kunnen komen. Aan hen de mededeling dat het een onderdeel is van een apparaat dat u aan boord van ieder schip kunt vinden en dat ook op geen enkel K.P.M.-kantoor ontbreekt. Ja, nog sterker: u loopt er iedere dag wel eens langs.....! Weet u het nu??

Zend uw oplossing in aan: de Redactie van „de Uitlaat” — p/a n.v. K.P.M. — Medan Merdeka Timur 5 — Djakarta. In de linkerbovenhoek van de envelop zette men: foto-prijsvraag.

Uiterste datum van inzending: 20 Juli a.s.!

varend met zijn moeder en zijn vader op de coaster „Tim”, had een naar avontuur. De „Tim” voer in potdichte mist. Plots vlakbij de contouren van lichtschip „Elbe” III. Aanvaring niet te vermijden. Moeder Brouwer rukt kleine Jan uit bed, holt naar dek, zet de kleine bij de botsing over. Wil zelf overstappen, maar de schepen waren alweer te ver van elkaar. Daar zat kleine Jan. In pyama. Te bulken aan dek van „Elbe” III. Uren daarna pas trok de mist op en toen kwamen moeder en vader Brouwer met de „Tim” kleine Jan natuurlijk halen. Wanhopig hadden ze naar een schip gezocht dat Jan aan boord moest hebben. Een angstig avontuur. Voor de ouders. Kleine Jan heeft het heus goed gehad bij de

wachters op het lichtschip, die natuurlijk aan een overvliegende ooievaar gedacht hebben. Alleen, die neemt geen stuk van je railing mee.

Als de sabels verroest zijn en de spaden glinsteren, als de trappen der tempels uitgesleten worden door de voeten der gelovigen en er gras groeit op de binnenplaats der gerechtshoven, als de gevangenissen leeg en de graanzolders vol zijn, als de dokters lopen en de bakkers rijden, dan wordt het rijk goed bestuurd.

Confucius (551-479 v. Chr.)

ONS SPORT NIEMANS

ZEILEN.

Ondertussen hebben de wedstrijdzeilers de eerste reeks periodieke wedstrijden weer achter de rug. Van de acht deelnemers werden in het totaal klassement de eerste en tweede plaats bezet door KPM-ers, nl.:

- no. 1: de „Vleugel” met stm. Redeker (Werkpl.-Tg. Priok);
- no. 2: de „Wind” met stm. Brassem (Werkpl.-Tg. Priok);
- no. 6: de „Zee” met stm. Wakka (Naut. dienst-HK).

Onze toerzeilers hebben ook hun hart op kunnen halen en hebben van de gelegenheid ruimschoots gebruik gemaakt, alhoewel het helaas steeds dezelfde mensen zijn die een boot aanvragen.

Waar blijven de andere liefhebbers??

HOCKEY.

Het hockeyseizoen 1954/1955 is geëindigd. Kampioen van Djakarta is geworden Sportclub I, op de onderste plaats staat de K.P.M. Het seizoen werd veelbelovend begonnen doordat wij kans zagen ons als eerste in de voorselectiewedstrijden in de 1e. klasse te spelen. Het gezegde: „De eersten zullen de laatsten zijn”, is hierop wel van toepassing geweest, want als laatste zijn wij geëindigd.

Toen in December j.l. de competitie begon, verloren wij wedstrijd na wedstrijd. Soms op het nippertje, soms met pech, soms ook volkomen verdiend.

En toch ere wien ere toekomt: onze tegenstanders hebben het niet altijd gemakkelijk gehad.

Op 12 Januari speelden we b.v. tegen V.I.C. I en ofschoon deze match geëindigd is met 4 — 1 in het voordeel van V.I.C., was er van enig veldoverwicht geen sprake. Beide elftallen kregen evenveel kansen om te doelpunten. Het enige verschil tussen de K.P.M. en V.I.C. lag hierin dat V.I.C. deze kansen wist te benutten en wij niet. Maar een veldoverwicht? Neen.

Op 26 Maart: B.V.C.I. — K.P.M.: 1 — 0. De B.V.C.-ers speelden ontegenzeggelijk beter, maar de score bleef laag, dank zij ons enthousiasme.

Op 19 Maart: K.P.M. — Spcl. I: 0 — 7. Hm! Zullen we daar maar niet over praten?

De beste wedstrijd van het seizoen werd door ons gespeeld op 6 Mei, toen wij strijd moesten leveren tegen U.V.S.I.

De studenten begonnen met het heel rustig aan te doen. Die K.P.M.-ers konden er toch niets van en waarom je dan zo druk te maken? Maar de tijd verstreek en een goal kwam er maar niet. U.V.S., inziende dat het zo toch ook niet ging, begon feller te spelen. Ze hadden echter geen geluk, want ook de K.P.M. legde er een schepje boven op. Tegen het einde, toen U.V.S. er alles op zette om coûte que coûte nog een goal te maken en wij, om deze goal coûte que coûte te verhinderen, was de strijd op z'n felst. Niettemin werd er sportief gespeeld en wij kunnen dan ook met voldoening op deze wedstrijd terugzien, welke eindigde in een gelijkspel: 0—0.

Eén wedstrijd werd door ons gewonnen en wel tegen I.S.C.I. op 26 April: 1—0.

In totaal werden in competitieverband 12 wedstrijden gespeeld, waarvan 1 gewonnen, 2 gelijk en 9 verloren. Voorwaar, geen fraai resultaat, 4 punten uit 12 wedstrijden.

Edoch it's all in the game: er werd met veel genoegen en wat meer zegt, ook zeer sportief gespeeld, en aan dat laatste ontbrak het nog wel eens op de Djakartaanse hockeyvelden.

Naast de competitiewedstrijden werden 3 vriendschappelijke en 3 mixedwedstrijden gespeeld. De uitslagen waren navenant aan die van de competitiewedstrijden, m.a.w. 5 wedstrijden verloren, 1 gewonnen.

Het seizoen werd tenslotte op waardige wijze besloten met een „Veteranenwedstrijd”, waarin de „Senioren” van de K.P.M. uitkwamen tegen de „Junioren”. De strijd had plaats op 10 Mei j.l.

De beide elftallen speelden in de volgende opstelling:

„Senioren”			Takken		
	Jüch			Koper	
Nooy	Adamse	Metzelaar		Antoniessen	
Lannooy		Kruyt		Kraft Janssen	
O					
de Geus	Oly	Boom	Laaper	de Wit	
	Meurs	de Mol	Levert		
		Maas	Witte		
		Hofstede			
„Junioren”					

De wedstrijd begon iets te laat, doordat een der aangezochte scheidsrechters verstek moest laten gaan. Dit mocht

echter niet verhinderen dat in een op-perbeste stemming werd begonnen. Aanvankelijk zag het er naar uit dat de „Junioren” deze match wel eens eventjes zouden gaan winnen, maar al spoedig wisten de „Senioren” zich van vroeger te herinneren op welke manier de stick moest worden vastgehouden en toen begon het spel meer gelijk op te gaan. Van de „Senioren” was het linksback Koper, die als een rots in de branding stond en gewoonweg niet was te passeren. De ballen die hij met een keiharde slag weer terugjoeg naar de „Junioren”-helft werden aldaar aan de goede zorgen toevertrouwd van Kruyt en Kraft van Ermel, die dan ook enkele malen gevaarlijk doorbraken.

Toch kwam de 1e. goal in de 1e. helft van de zijde der „Junioren”, toen Laaper op een gegeven moment in duel was met Antonissen, dit duel won en uit louter enthousiasme toen maar op de goal schoot. Het was geen hard schot, doch keeper Takken werd er toch door overrompeld en had het nakijken.

Na de rust begon het te regenen of beter gezegd: te gieten. De supporters vluchtten in paniek naar het clubhuis, maar de wedstrijd ging door. En toen gebeurde het dat de „Senioren” een vrije slag kregen toegewezen van even buiten de cirkel. Deze werd genomen door Dr. Adamse: een schot voor het doel, gemist door de verdedigers Maas en Witte, doch niet door de „Senioren”-linksbinnen Kraft van Ermel, die als een duveltje uit een doosje tevoorschijn schoot, de bal op zijn stick nam en onhoudbaar voor keeper Hofstede in het net deponeerde.

„Maar”, zo verklaarde hij later, „ik schrok er zelf van”.

De stand was 1—1 en dit veranderde niet meer. Doornat, en heus niet alleen van de regen, verlieten de spelers het veld om een half uur later in het Lo-geergebouw achter een biertje op adem te komen.

SCHAKEN.

Medio Mei j.l. werd de laatste ronde gespeeld van een op 23 Maart 1955 aangevangen individuele schaakcompetitie, georganiseerd door de Kantoor Schaak Bond Djakarta.

Aan deze wedstrijden werd deelgenomen door leden van de kantoorclubs Borsumij, Stanvac, N.H.M., B.N.I.,

N.H.B., Kotadjaja, Gijselman en Steup en K.P.M.

Van het tiental deelnemers van onze club eindigde in de 1e klasse de heer Weenas als runner-up en de heer Sendouw als derde.

Runner-up in de tweede klasse werd de heer Alibasah; op de derde en vierde plaats eindigden respectievelijk de heren Gerungan en Soekir.

De prijsuitreiking vond op 20 Mei j.l. plaats in de recreatiezaal van de S.V.P.M. alhier.

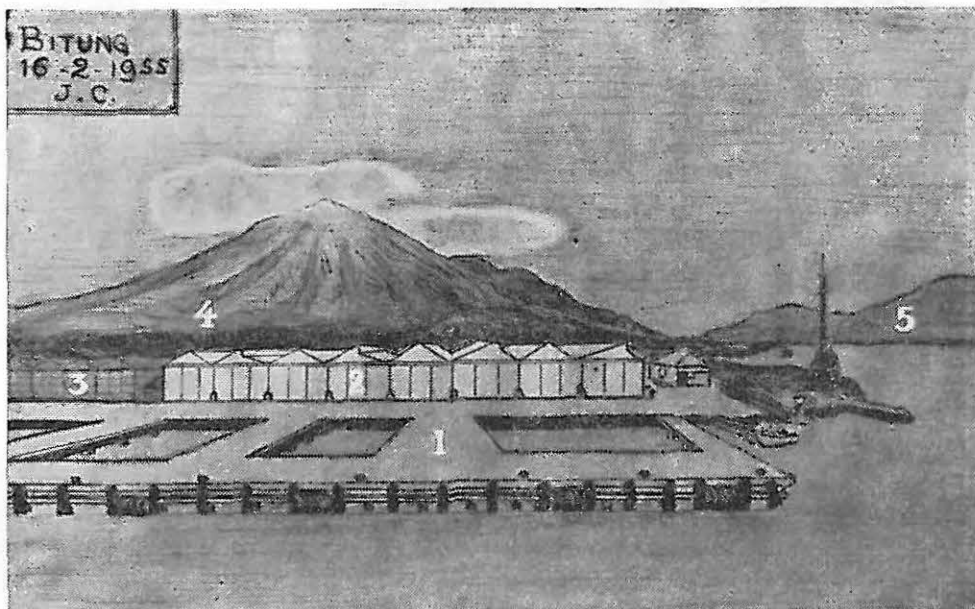
De heer Weenas ontving uit de handen van de voorzitter van de K.S.B.D. een fraaie beker, terwijl aan onze overige prijswinnaars elk een medaille werd uitgereikt. Winnaars, van harte gelukgewenst met het behaalde succes!

Evenals in 1954 zal dit jaar een clubcompetitie worden gespeeld om o.m. de Borsumij wisselbeker, die het vorige jaar door Stanvac werd gewonnen.

Zoals u bekend zal zijn eindigde onze club toen op de 4e plaats. Begin der competitie medio Juni a.s. Geeft u allen op voor deelname aan deze wedstrijden! Bijzonderheden zullen nader per circulaire worden bekendgemaakt.

Voor hen, die nog geen lid van onze schaakclub zijn en als zodanig willen toetreden: het contact- adres is R. V. Brouwer afd. PZ/ND, Hoofdkantoor.

De nieuwe haven van Bitung.

Medio Februari van dit jaar vertoefde de heer J. Cornelisz — HK II van het Menado-agentschap — aan boord van het ss. „Bontekoe” te Bitung. Ten eerste getroffen door het schitterende panorama en waar er helaas geen fototoestel bij de hand was, besloot hij toch om zijn indrukken op papier vast te leggen. Het resultaat hiervan is bovenstaande afbeelding. 1. — de nieuwe kade; 2 — gudangs Jakop; 3 — nieuwe gudangs in aanbouw; 4 — Gunung Dua Saudara; 5 — een stukje van Pulo Lembeh.

Wij zijn de heer Cornelisz zeer erkentelijk voor zijn duidelijke schets, waardoor onze lezers zich ongetwijfeld een duidelijk beeld kunnen vormen van de haven van Bitung.

„Die Rycke Reeders” in een successtuk:

Het witte schaap van de familie

Dit jaar willen „Die Rycke Reeders” er blijkbaar geen gras over laten groeien, want er staat — naar wij hoorden — weer een nieuw toneelstuk op stapel, dat eind Juni al voor het voetlicht moet worden gebracht.

Vanzelfsprekend hebben wij ter voorlichting van onze lezerskring ons oor te luisteren gelegd en wij vernamen dat het komende blijspel gespeeld zal worden ter gelegenheid van het afscheid van de heer H. Harinck.

Een bijzonderheid is ditmaal dat het stuk door de scheidende Directeur uit een drietal hem voorgedragde toneelstukken is gekozen.

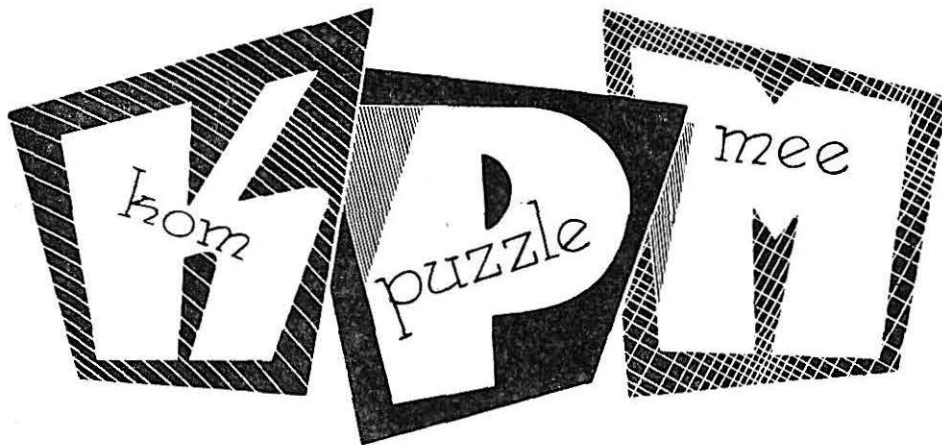
„Het witte schaap van de familie”, geschreven door L. du Garde Peach en Ian Hay, is — zoals het tekstboek aangeeft — een „blijspel vol snoodheid”.

Gezien de behendigheid en vingervlugheid, welke enkele der „artisten” zich voor een juiste rolvertolking bezig zijn aan te leren, mogen wij wel aannemen, dat deze omschrijving geenszins overdreven is!

Met grote verwachting zien wij dan ook het tweede optreden in 1955 van onze toneelgroep tegemoet.

Inzake de definitieve uitvoeringsdata en verdere bijzonderheden zullen per affiche en circulaire nadere mededelingen volgen.

„Rycke Reeders” veel succes!!

Dit is de juiste oplossing van het kruiswoordraadsel, voorkomende in het April-nummer van „de Uitlaat”:

MOCLUBGLOORPOSTB
UIAKENIONTRIOOO
TERPATERTOESLEDE
STOLPIDOSLENTEVET
STARTERJOLYTETER
CSNEERHAPNIGER
OMDEKOLAKENGEISI
MOKKEVERRAP KNOTS
PRATNOPDAKTRES
LENIGDEPMIDASKIL
ELBOMLUIERAGLA
XGEMAKPETSOLONG
OERETAPIROCTOBER
EPEBEVELDRANEDER
VERTALERBEELDLEDA
ENATOLMEEPARIET
NISMETMANNA LANS

De eerste prijs van Rp. 25,— viel ten deel aan: Kwee Ging Poen — lokaal-employé Agentschap Semarang;
de tweede prijs van Rp. 15,— aan: Zuster B. E. Tanorie — p/a Ziekenhuis Petamburan te Djakarta;
de derde prijs ad. Rp. 10,— aan: R. J. Th. Wijs — lokaal-employé Afd. Vervoer-Hoofdkantoor.

Voor inzenders gelden de volgende voorwaarden:

1. Inzendingen, welke duidelijk van naam en adres zijn voorzien, te richten aan: de redactie van „de Uitlaat” p/a n.v. K.P.M. Medan Merdeka Timur 5 Djakarta
2. Onduidelijk geschreven oplossingen worden zonder meer ter zijde gelegd.
3. Voor juiste inzendingen zijn 3 geldprijzen beschikbaar gesteld:
1 prijs van Rp. 25,—
1 „ „ Rp. 15,—
1 „ „ Rp. 10,—
4. Over oplossingen en/of toekenning der prijzen kan NIET worden gecorrespondeerd.

Deze maand komen wij met een (zelfgecomponeerd) doorlopend kruiswoordraadsel. De oplossingen hiervan moeten ons uiterlijk 20 Juli a.s. hebben bereikt.

Het is beter één kaars aan te steken dan de duisternis te vervloeken.

Chinees spreekwoord

ZELFGEMAAKTE PUZZLES GEVRAAGD

Het is niet dat wij over te weinig puzzle-opgaven beschikken, integendeel, maar het is toch wel aardig om van tijd tot tijd eens een raadsel op te nemen dat door onze lezers zelf zou zijn samengesteld.

Voorkeur voor een bepaalde soort puzzle hebben wij niet. De enige voorwaarde die wij stellen is dat de opgave verband moet houden met de scheepvaart in het algemeen of met de K.P.M. in het bijzonder.

Men dient er wel rekening mede te houden dat de opgaven niet al te moeilijk moeten zijn, zodat een ieder aan de puzzles kan meedoen.

Wij loven voor een bruikbare opgave (die, zo nodig, van een duidelijke tekening vergezeld moet gaan) een beloning uit van Rp. 25,—, welk bedrag wordt betaald als uw puzzle is geplaatst.

Uw inzending gelieve u te richten aan de Redactie van „de Uitlaat” — p/a n.v. K.P.M. — Medan Merdeka Timur 5 — Djakarta.

Correspondentie over deze rubriek kan niet worden gevoerd; inzendingen worden niet geretourneerd.

Probeer u het eens ? ?

Doorlopend kruiswoordraadsel.

(copyright „de Uitlaat”)

Van links naar rechts: 1 scheepvaartmij.; scheepvaartmij.; scheepvaartmij.; scheepvaartmij. (4 afkortingen); 2 hoeveelheid water; fijne geur; zot; dit ogenblik; 3 Ital. spijs; van de geest; 4 gedurig; vracht; plaats in Noord-Holland; 5 neger; katrol met draaibare schijf; Egyptische zonnegod; meisjesnaam .afk.-; 6 Noorderlengte; lofdicht; rivier (Jav.); houten bak; voertuig; 7 vuurpijl; meisjesnaam; tijdperk; tweetal; 8 KPM-schip; wiel; de oudste; rivier (Sp.); en de zijnen; 9 rivier in Nederland; ambtsgewaad; lengtemaat; afbeelding; 10 voorzetsel; zonder werklust; dubbelzout; schot waarmee men scheepsdek afsluit; 11 pers. v.n.w.d.; voorzetsel; waterafvoer; niet vroeg; vogelproduct; 12 zoen; landbouwwerktuig; bijwoord; middelbaar onderwijs; kerkelijke straf; verlangen; 13 bijwoord; telwoord (Eng.); strook; zangstem; knaagdier; 14 windzijde; Afrikaan; plaats in Syrië; 15 voorzetsel; vochtig; zot; plaats in Algerië; boomsoort.

Van boven naar beneden: 1 scheepvaartmij.; scheepvaartmij.; scheepvaartmij. (3 afk.); KPM-schip; 2 jongstleden; ringvormig koraaleiland; riviertje in Nederland; vaartuig; stad in de oudheid; voorzetsel; 3 chocolade; in orde (Amerik.); bepaalde hoeveelheid levensmiddelen; 4 naschrift; planeet; zonder gezelschap; zangnoot; 5 muziekterm; dringend; 6 opgewekt; bevlóeien; 7 ongeh. vrouw (Ind.); KPM-schip vreemde munt; bevel; 8 metaalbewerker; zit aan boom en plant; overal; vroeger; 9 fijne vleessoort; heldendicht van Homerus; voertuig; voor; 10 havenstad in Zuid-Arabië; kleurstof; te tillen; 11 niet kort; geluid van duiven; paling; zangnoot; 12 manl. dier; vooruitstekend; voegwoord; 13 Nederl. spoorwegen; gewoonte; zangnoot; zanggodin; 14 kerel; verkoping bij opbod; dierengeluid; onmeetbaar getal in wiskunde; 15 zandachtig; KPM-schip; sneeuwshoen; recht rond stuk hout.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														

Een geslaagde foto-wedstrijd

Tijdens de „Ophir“-cruise bleek dat er zoveel mooie fototoestellen aan boord waren en er zo enthousiast werd gefotografeerd, dat ongetwijfeld vele prachtige opnamen van het natuurschoon daarvan het resultaat zouden zijn.

Er werd toen een suggestie gedaan om na afloop der kruisvaart een fotowedstrijd met prijzen te organiseren, welk voorstel later aan de Directie der K.P.M. werd voorgebracht en gaarne werd aanvaard.

Daarop werd een rondschrijven aan alle expassagiers van de „Ophir“-cruise gezonden met de uitnodiging om aan de fotowedstrijd deel te nemen en welke (geld) prijzen daarmee verdiend konden worden.

De reactie op genoemde circulaire heeft de verwachtingen overtroffen: niet minder dan 17 amateur-fotografen zonden bijna 100 foto's in!

De beoordelingscommissie, bestaande uit een beroepsfotograaf (die de cruise zelf meemaakte en uiteraard het beste kon oordelen over foto's van alles wat hij zelf gezien en meegemaakt had), de Chef Passage/Toerisme der K.P.M.

en Redacteur van „de Uitlaat“, hebben geen gemakkelijke taak gehad om uit vele prachtige opnamen de beste, meest artistieke, aardigste, enfin nog andere overtreffende trappen van bijvoegelijke naamwoorden welke bij een kunstwedstrijd in toepassing kunnen worden gebracht, te kiezen.

Ten einde de kunstzinnige smaken en uitingen van iedere inzender op juiste waarde te kunnen schatten, was in de circulaire ook aangegeven dat de foto's zouden worden ingedeeld en beoordeeld volgens 4 categoriën, t.w.: natuurschoon (sec); schip in omlijsting van natuurschoon; volkstypen, volkstafereeltjes, dansen, muziek en tenslotte actiefoto's aan boord.

Bovenstaande fotomontage nu reproduceert de impressies der 1e prijswinnaars:

1. Het idyllische Meer van Limboto, ruim 10 km van Gorontalo — Dr. Ong Tjin An te Djember;
2. De „Ophir“ in de Baai van Gorontalo — de heer P. Prins te Djakarta;
3. Jeugdige Tjakalele-danser te Tomohon — Prof. J. Reitsma te Bogor, en
4. Concentratie bij de finale Shuffle-board dames — Raden M. Josohadisoerjo te Djakarta.

In het volgende nummer van „de Uitlaat“ publiceren wij van de 4 groepen de tweede prijswinnaars.

